

Sumarul tranzacțiilor bursiere din iunie

2

Decizii ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare

3

Monitor al pieței financiare

Market

<http://www.capital.market.md> Nr.31 (551)
Miercuri, 13 august 2014

Pret: 5 lei

Interviu cu președintele Bursei de Valori a Moldovei, Cornelius Dodu

4

CNPF se pronunță pentru stimularea dezvoltării pieței financiare nebancare

Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF) are o serie de propuneri în vederea modificării climatului investițional pe piața finanțieră nebancară din R. Moldova. Pentru expunerea acestor sugestii, Iurie Filip și Nina Dosca, vicepreședinții ai Consiliului de administrație al CNPF, au prezentat principalele idei în acest sens, luni, în cadrul unei conferințe de presă cu genericul "Stimularea dezvoltării pieței finanțieră nebancare prin instrumente fiscale".

"Venim cu sugestii pentru modificări de politici pe anumite domenii ale pieței finanțieră nebancare și anume: piața valorilor mobiliare, cea a asigurărilor și plasamentele colective. Sunt necesare eforturi conjugate în vederea stimulării dezvoltării pieței finanțieră nebancare", a declarat Iurie Filip.

Potrivit lui Filip, în acest context, un sir de propuneri au fost înaintate Ministerului Finanțelor pentru a fi luate în considerare în cadrul elaborării politiciei fiscale. Toate acestea reiesc din faptul că, în conformitate cu Strategia de dezvoltare a pieței finanțieră nebancare pentru anii 2011-2014, Comisia Națională a Pieței Finanțieră, de comun cu Ministerul Finanțelor, sunt autoritățile responsabile pentru elaborarea proiectului de modificare și completare

a legislației fiscale privind piața finanțieră nebancară.

„Una dintre modificările propuse de către CNPF Ministerului Finanțelor tine de fondurile nestatale de pensii, care astăzi, conform Codului fiscal, pentru persoana fizică, care face contribuții în fondul nestatal de pensii, suma dedusă din venitul imposabil nu trebuie să depășească 15% din venitul câștigat. Deductibilitatea este redusă, comparativ cu jurisdicțiile europene (nelimitată pentru persoane fizice – cazul Ungariei, cu o piață a pensiilor facultative foarte bine dezvoltată). Dat

fiind nivelul salariului mediu pe economia națională, salariații nu sunt interesați de o sumă atât de mică sub formă de deductibilitate”, a declarat Filip.

Potrivit sursei citate, valoarea contribuției la fondul nestatal de pensii, la fel, este inclusă în baza de calcul a contribuției la asigurările sociale de stat și asigurarea medicală obligatorie. Prin urmare, este necesar să existe o deductibilitate totală a contribuției la un fond nestatal de pensii, astfel cum se practică și în alte state cu pensii facultative (spre exemplu, România), și

anume: scutirea contribuției plătite de la plata impozitului pe venit, a contribuției la sistemul public de asigurări sociale și a asigurărilor medicale obligatorii.

„În contextul evoluțiilor demografice, stimularea economisirilor private pe termen lung devine una din principalele opțiuni pentru susținerea sistemului asigurărilor sociale. Mai mult ca atât, primele colectate de către asigurătorii care practică asigurări de viață, de regulă, sunt investite, astfel susținând

Continuare în pag.2.

Sumarul tranzacțiilor bursiere din săptămâna trecută

Volumul tranzacțiilor bursiere în perioada 04-08 august 2014 a constituit 1,1 mil. lei, cu 15,4 mil. lei mai puțin decât volumul săptămânii precedente. În total au fost efectuate 16 tranzacții cu valorile mobiliare a 6 emitenți.

În Secția de Bază au fost înregistrate 14 tranzacții în volum de 738,2 mii lei. Prețul acțiunilor BC „Moldindconbank” SA s-a majorat cu 5 lei și a constituit 95 lei. Prețul de piață al acțiunilor BC „Moldova Agroindbank” SA a scăzut de la 1025 până la 1024 lei. Valorile mobiliare ale BC „Mobiasbancă – Groupe Societe Generale” SA s-au tranzacționat cu 30 lei per acțiune. Prețul acțiunilor ordinare nominative ale combinatului de panificație „Franzeluța” a crescut de la 18 până la 18,18 lei, iar prețul de piață al acțiunilor societății „Icam” s-a micșorat de la 8,11 până la 4,85 lei.

În Secția Tranzacțiilor Directe prin intermediul licitațiilor cu strigare au fost realizate acțiunile a 2 emitenti în sumă de 403,1 mii lei. A fost vândut un pachet de 0,03% din acțiunile BC „Moldova Agroindbank” SA la prețul de 1011 lei pentru o acțiune. Prețul acțiunilor societății de transport din Chișinău „Întreprinderea de transporturi auto nr. 1” s-a majorat de la 10 până la 12 lei.

Bursa de Valori a Moldovei prestează servicii de consulting în domeniul activității licențiate (bursiere).

Informații la telefonul: 022 27-76-36.
Bursa de Valori a Moldovei

www.moldse.md

CCI a Moldovei a anunțat companiile că acestea pot găsi pe site-ul instituției informații despre eliberare certificatelor de forță majoră

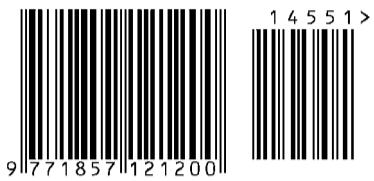
Într-un comunicat al Camerei de Comerț și Industrie a Moldovei se menționează că, în special, agenții economici care au nevoie de certificate ce atestă evenimentele de forță majoră pot găsi toată informația necesară referitor la procedura de obținere a certificatelor de forță majoră pe site-ul CCI www.chamber.md, la rubrica forță majoră.

Prin „forță majoră” se înțelege împrejurarea de fapt, imprevizibilă și de neînlăturat care împiedică, în mod obiectiv și fără nici o vină din partea debitorului, executarea obligației contractuale a acestuia. De regulă, la încheierea contractelor, părțile convin ce evenimente vor fi apreciate drept forță majoră și în cazul apariției acestora, ele trebuie să fie confirmate prin certificate ale CCI din țara în care se întâmplă.

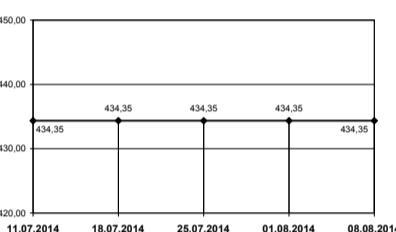
Conform legislației în vigoare, la solicitarea scrisă a agenților economici, Camera de Comerț și Industrie a Moldovei constată și confirmă evenimentele de forță majoră în relația dintre subiecții activității de întreprinzător, produse pe teritoriul Moldovei. Calificarea juridică a circumstanțelor de forță majoră se efectuează în fiecare caz în parte, în dependență de situația concretă. Totodată, exonerarea de răspundere ţine exclusiv de competența instanței de judecată.

Întreprinzătorii interesați pot afla informații detaliate și la nr. de tel: (022) 23 52 88, 067439855.

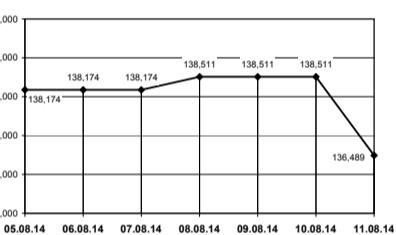
InfoMarket

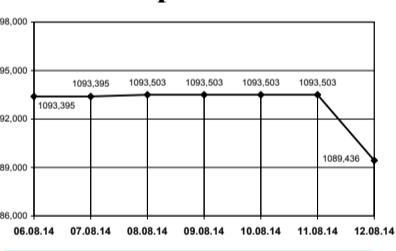
CNPF

Banking Stock Index – InfoMarket

EVM-Composite

Curs valutar
13.08.2014

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	13.7222
EUR	1	18.3048
UAH	1	1.0202
RON	1	4.1243
RUB	1	0.3797

CAPITAL Market

Împreună
în lumea
finanțelor

Sectia de marketing
Tel.: +373 69 821216

CNPF se pronunță pentru stimularea dezvoltării pieței financiare nebancare

Continuare din pag.1.

activitatea economică", a mai spus Iurie Filip.

În cadrul conferinței s-a menționat faptul că în practica internațională sunt frecvent utilizate facilități fiscale pentru a stimula direcționarea mijloacelor persoanelor fizice în asigurări de viață. Spre exemplu: Cehia – acordă deductibilitate pentru asigurări de viață în limita a 400 € anual; Slovacia – acordă deductibilitate pentru asigurări de viață în limita a 300 € anual; Estonia – acordă deductibilitate pentru toate primele plătite pentru asigurări de viață, începând cu minim 10 ani; Lituania – acordă deductibilitate pentru toate primele plătite pentru asigurări de viață, începând cu minim 10 ani, dar nu mai mult de limita a patru salarii minime pe economie.

„În cazul Republicii Moldova se propune ca deducerea primelor de asigurări de viață, de sănătate, accidente și riscuri de calamități naturale achitate de persoanele fizice să constituie un salarior mediu lunar pe economie care constituie 4225 lei”, a declarat Iurie Filip.

Nina Dosca a declarat că, pentru asigurarea creșterii atraktivității investirii în valori mobiliare, se propune neimpozitarea dividendelor achitate de societățile pe acțiuni. „În acest context, în vederea asigurării unor surse alternative de finanțare a agenților economici și dezvoltării pieței de capital prin di-

versificarea instrumentelor financiare, CNPF a propus Ministerului Finanțelor oferirea facilităților fiscale nu doar în raport cu valoarele mobiliare de stat și depozitele bancare, dar și în raport cu valorile mobiliare corporative, prin includerea în lista surselor neimpozabile a dividendelor și a dobânzilor aferente obligațiunilor emise de către societățile pe acțiuni, autoritățile publice centrale și locale”, a punctat Dosca.

Potrivit sursei citate, în partea ce vizează creșterea de capital se remarcă că la vânzarea valorilor mobiliare, brokerul reține în prealabil 7% din plătile efectuate în folosul persoanei fizice, fără a se cunoaște la momentul efectuării tranzacției dacă a fost înregistrată o creștere de capital sau nu. „După cum se cunoaște, majoritatea cetățenilor din Republica Moldova au devenit acționari ai societăților pe acțiuni ca rezultat al investirii bunurilor patrimoniale în cadrul procesului de privatizare. Din analiza statistică pieței bursiere, cât și extrabursiere, se relevă că vânzarea acțiunilor de către detinători, în majoritatea cazurilor, se efectuează la prețuri mai mici decât valoarea lor nominală sau de procurare, respectiv, în aceste cazuri nu se atestă o creștere de capital. În context, este necesară exonerarea de la reținerea prealabilă din plătile efectuate în folosul persoanei fizice pe veniturile obținute sub formă de creștere de capital”, a declarat Dosca.

Vorbitorii au menționat faptul că propunerile enumerate sunt prezente Ministerului Finanțelor mai mulți ani consecutiv, însă, până la ora actuală, nu și-au găsit teren propice pentru implementare. „Suntem siguri că aceste deziderate ar contribui la dezvoltarea pieței financiare nebancare, în particular, și a R. Moldova, în general”, au declarat sursele citate.

Fiind întrebăt de către jurnaliști cum comentează aspectul prezenței în Legea privind piața de capital a două Depozitar centrale: unul ținut de Banca Națională și al doilea de Ministerul Justiției, Iurie Filip a menționat că acesta este primul caz în practica mondială când o instituție precum este cea a Ministerului Justiției va deține funcția de Depozitar central.

„Nu vă putem răspunde foarte clar la întrebări deoarece încă nu ne dăm seama cum vor funcționa noile prevederi ale legislației, însă, cu siguranță această lege va afecta toată piața de capital din R. Moldova. La moment, avem și noi o serie de întrebări la care sperăm să găsim răspunsul în curând”, a menționat Filip.

Potrivit lui, există anumite riscuri odată cu intrarea în vigoare a noii legi. „Menționez că unele dintre cele mai importante responsabilități pe care le are depozitarul ținute de clearing și decontările necesare tranzacțiilor. În noile condiții, nu înțelegem încă mecanismul care va fi aplicat în vederea realizării acestor responsabilități”, a opinat Filip.

Tatiana SOLONARI

Amendamentele la Legea privind piața de capital, incluse în pachetul celor 11 documente aprobată de Guvern prin asumarea responsabilității în fața Parlamentului, au fost o surpriză pentru CNPF

Vicepreședintele consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF), Iurie Filip, a declarat jurnaliștilor, luni, la un briefing, că instituția s-a pomenit într-o situație delicată, iar toate discuțiile și negocierile destul de complicate privind divizarea competențelor între CNPF și BNM, purtate anterior cu partenerii internaționali și Parlament, s-au încheiat prin faptul că Guvernul a aprobat modificările la Legea privind piața de capital, care în mare parte au fost o surpriză pentru participanții pieței.

Iurie Filip a refuzat să comenteze detaliat acest document, deoarece nu este clar încă ce au avut în vedere autorii lui, cum va funcționa piața și ce riscuri presupune. Este de menționat că una din modificările la Legea privind piața de capital prevede că funcțiile depozitarului central vor fi exercitate de Banca Națională pentru subiecții de importanță publică instituții financiare și de Ministerul Justiției pentru alți subiecți care nu sunt instituții financiare. Depozitarul central va fi în drept să execute operațiuni de păstrare a instrumentelor financiare, va ține registrul proprietarilor hârtiilor de valoare ale entității de interes public, va efectua operațiunile de clearing al instrumentelor financiare, admise pentru tranzacții pe piață reglementată. Cu excepția depozitarului central, nici un alt subiect nu va fi în drept să desfășoare astfel de activități.

Amendamentele la legislație au fost promulgata vineri de șeful statului. „Cu tot respectul față de Guvern și față de gestul de curaj pe care și l-a asumat, poziția în legătură cu Ministerul Justiției trezește numeroase întrebări. Aceasta va fi primul caz în practica internațională când Ministerul Justiției va deveni participant al pieței de capital. Banca Națională are experiență, pentru că a avut quazidepozitar – secția care a reglementat circulația hârtiilor de valoare de stat. Cum va activa Ministerul Justiției – nu e clar, deocamdată. Și anume la Ministerul Jus-

tiei vor trece cele mai importante societăți, cu excepția băncilor – companii de asigurări, fonduri investiționale, societăți pe acțiuni mari”, a spus Filip, care a menționat că această lege vizează întreaga piață de capital. Potrivit lui, dacă nu va fi clarificat ce se-a avut în vedere prin adoptarea acestei legi, la momentul intrării ei în vigoare poate apărea situația când vor fi opriți tranzacțiile pe piață hârtiilor de valoare cu acțiunile acestor emitenți. „În lege nu a fost schimbăță notiunea de depozitar. Iar depozitar înseamnă nu doar ținerea registrului, dar în primul rând, operațiuni de clearing și decontare. Noi nu știm ce au avut în vedere autorii acestei legi: aceste două depozitare își vor asuma doar rolul de schimbare a drepturilor de proprietate sau își vor asuma și clearingul și decontările. Cum vor interacționa ele cu bursa? Doar CNPF anul trecut a încheiat un proces complicat de integrare în sistemul interbancaz al sistemului de decontări SAPI al Depozitarului Național care activează pe lângă BVM și care nu este deloc menționat în noua lege. Potrivit noii legi rezultă că Depozitarul Național nu poate deservi nici acțiunile băncilor, nici ale marilor emitenți. Deocamdată sunt multe întrebări și noi deja am inițiat dialogul cu toate instituțiile responsabile pentru a primi răspunsuri la aceste întrebări”, a spus Filip.

InfoMarket

Legislația moldovenească nu prevede asigurarea de embargouri

Legislația Republicii Moldova nu prevede asigurări împotriva riscurilor de piață, ca în cazul interdicției la vinul și produsele agricole moldovenești în Rusia. Acest lucru a fost anunțat luni, într-o conferință de presă, de către vicepreședintele Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF), Iurie Filip.

Potrivit agenției “INFOTAG”, el a spus că “asigurarea împotriva riscului de piață nu se practică în Republica Moldova, iar acum țara nu are experiență în acest sens”.

“Legea prevede posibilitatea de asigurare a culturilor împotriva dezastrelor naturale, în timpul transportului, dar asigurarea împotriva riscurilor de piață se încadrează în categoria de forță majoră”, a spus Philip.

Potrivit spuselor sale, “astfel de acțiuni, în mare măsură depind de factorul politic, și de aceea nu pot fi prezise”.

INFOTAG

Sumarul tranzacțiilor bursiere din iunie

Volumul total al tranzacțiilor bursiere în primele 6 luni ale anului 2014 a constituit 437,2 mil. lei, dintre care 42,1 mil. lei reprezintă volumul lunii iunie (aproximativ de 3 ori mai mare decât volumul lunii precedente). Pe parcursul lunii au fost efectuate 105 tranzacții cu acțiunile a 34 emitenți.

În iunie la Bursă s-au înregistrat tranzacții de cumpărare-vânzare a acțiunilor pe piață interactivă (Secția de Bază) – 99,37% din volumul total și tranzacții de vânzare a pachetelor unice prin intermediul licitațiilor cu strigare (Secția Tranzacțiilor Directe) – 0,63% din volumul total.

Volumul pieței interactive a constituit 41,85 mil. lei. Au fost înregistrate 5 tranzacții cu acțiunile BC „Moldova Agroindbank” SA în sumă de 38,9 mil. lei. Prețul de piață al acestor acțiuni a variat în limitele 1000-1030 lei. Pe parcursul lunii prețul acțiunilor BC „Moldindconbank” SA s-a micșorat de la 95 până la 90 lei.

De asemenea, scăderea prețurilor de piață s-a observat la acțiunile următoarelor companii:

BC „Banca Socială” SA – de la 132 până la 98 lei per acțiune; „Universcom” (Chișinău) – de la 20 până la 17 lei per acțiune; „Franzeluța” (Chișinău) – de la 19 până la 18 lei pentru o acțiune ordinară nominativă;

„Drum-2” (Orhei) – de la 2 până la 1 lei per acțiune,

„Basarabia” (Orhei) – de la 0,10 până la 0,05 lei per acțiune.

Cele mai tranzacționate au fost valorile mobiliare ale societății „Întreprinderea pentru colectarea cerealelor din Rediu-Mare” (17 tranzacții cu 10 lei și 13,75 lei pentru o acțiune). În total, s-au vândut aproximativ 72% din acțiunile companiei în sumă de 1,6 mil. lei.

Volumul tranzacțiilor directe a constituit 265,1 mil. lei. În cadrul licitațiilor cu strigare ca pachete unice au fost realizate la prețul initial acțiunile a 8 emitenți, cu excepția acțiunilor SA „Icam”, prețul cărora a crescut în rezultatul licitației de la 4,05 până la 7,50 lei.

Lista valorilor mobiliare înregistrate la Bursă la finele lunii iunie a fost constituită din 774 societăți pe acțiuni, dintre care 9 companii înscrise la Cota Bursei.

La negocierile lunii iunie au participat 13 membri ai Bursei. Din aceștia, pozițiile de lider au ocupat:

- după volumul tranzacțiilor (43,5 mil. lei) – “Proajloc”;
- după numărul tranzacțiilor efectuate (50 tranzacții) – “Broker M-D”;
- după numărul emitenților tranzacționați (13 emitenți) – „Brokwest”.

Informații mai detaliate privind cererea și oferta, prețurile de piață, statistica tranzacțiilor bursiere, precum și lista companiilor de brokeri pot fi găsite pe site-ul Bursei de Valori a Moldovei (www.moldse.md) sau la tel. 022-27-54-20.

Informația privind negocierile este publicată: săptămânal în ziarul “Capital Market”, lunar în buletinul informativ al bursei “Bursa de Valori a Moldovei” (indice la “Poșta Moldovei” – 31882).

Bursa de Valori a Moldovei

O parte considerabilă din acțiunile băncilor poate fi obiectul gajului numai cu acordul prealabil al Băncii Naționale a Moldovei

Acest lucru este prevăzut de amendamentele la Legea gajului, aprobată de Guvern prin asumarea responsabilității politice în fața Parlamentului. În varianta inițială a legii se menționa că acțiunile băncilor în general nu pot fi gajate, dar ulterior, formularea a fost schimbată și este prevăzut că o parte considerabilă din acțiunile băncilor poate fi obiectul gajului numai cu acordul prealabil al Băncii Naționale a Moldovei.

Guvernatorul BNM, Dorin Drăguțanu, a menționat, comentând la Publka TV adoptarea acestor amendamente, că scopul de bază al documentului a fost nu interzicerea gajării în general a acțiunilor băncilor, dar să fie evitate situațiile în care, prin încheierea acordurilor de creditare și gaj, pot fi operate schimbări considerabile în controlul asupra băncii. Șeful BNM a subliniat că este foarte important de știut cine controlează o bancă sau alta, influențează deciziile prin intermediul acționarilor sau consiliului de administrație, sau a managementului.

Dorin Drăguțanu a adus ca exemplu, o situație când un acționar al băncii, care dispune de 10% din acțiuni, ia un credit în altă bancă și lasă în gaj hârtile sale de valoare. În această situație există riscul ca, pe viitor, el să nu poată vota la adunare în calitate de acționar independent și e posibil să fie supus presiunii. Șeful BNM a subliniat că, în varianta finală a legii a fost introdus că o parte considerabilă din acțiunile băncilor poate fi obiectul gajului numai cu acordul prealabil. „Pentru noi este important să știm cine ia credite și lasă în gaj acțiunile băncii și poate, astfel, să piardă controlul asupra acestor acțiuni”, a spus Dorin Drăguțanu.

InfoMarket

Decizii ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare

La 8 august 2014 a avut loc ședința ordinară a Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

Comisia Națională a Pieței Financiare a decis reperfecțarea licenței Societății de Asigurări-Reasigurări „DONARIS GROUP” S.A. seria CNPF nr. 000657, eliberată la 29 martie 2011, pe termen nelimitat, pentru dreptul de a desfășura activitate în domeniul asigurărilor (asigurări generale), prin substituirea anexei la licență cu:

- includerea următoarelor adrese de desfășurare a activității licențiate: str. Alba Iulia nr. 134, mun. Chișinău; str. Alexandru cel Bun 2, or. Călărași; modificarea unei adrese de desfășurare a activității licențiate din str. Alexandru cel Bun 57, mun. Chișinău în str. Alexandru cel Bun 55 nr. 3, mun. Chișinău;

- excluderea următoarei adrese de desfășurare a activității licențiate: str. Mihai Eminescu 35, s. Peresecina, r-nul Orhei.

Comisia Națională a Pieței Financiare a decis să reperfecțeze licența Asociației de Economii și Împrumut „SOFMICROCREDIT” seria CNPF nr. 000036, eliberată la 12 februarie 2009, pe termen nelimitat, pentru desfășurarea activității asociațiilor de economii și împrumut, prin substituirea anexei la licență cu:

- includerea persoanelor juridice în calitate de membri;

- extinderea teritorială a acțiunii licenței asupra unităților administrativ-teritoriale din imediata vecinătate: raionul Dondușeni; raionul Sîngerei; raionul Soroca; raionul Florești; raionul Rîșcani; municipiul Bălți;

- includerea filialei cu adresa juridică: str. Gudanov 9/2, orașul Drochia.

Comisia Națională a Pieței Financiare a decis să aprobe semnarea Memorandumului de colaborare între Comisia Națională a Pieței Financiare din Republica Moldova și Comisia Națională pentru Reglementarea de Stat a Piețelor Serviciilor Financiare din Ucraina.

Comisia Națională a Pieței Financiare, a decis să aprobe structura Strategiei de dezvoltare a pieței financiare nebancare pentru anii 2015 – 2020 și a Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei. În procesul elaborării Strategiei, structura poate fi modificată întru îmbunătățirea acesteia.

Comisia Națională a Pieței Financiare a decis să reperfecțeze licența Societății pe Acțiuni „MOLDASIC” seria CNPF nr. 000707, eliberată la 01 noiembrie 2008, pe termen nelimitat, pentru dreptul de a desfășura activitate în domeniul asigurărilor (asigurări generale), prin substituirea anexei la licență cu modificarea unei adrese de desfășurare a activității licențiate din str. Independenței 285, or. Sîngerei în str. Independenței 235, or. Sîngerei.

Comisia Națională a Pieței Financiare a decis să avizeze înregistrarea de stat a modificările operate în datele Companiei Internaționale de Asigurări „ASITO” S.A. înscrise în Registrul de stat al persoanelor juridice privind desemnarea directorului general interimar al Companiei Internaționale de Asigurări „ASITO” S.A. în persoana lui Goncharuk Mykhaylo.

Comisia Națională a Pieței Financiare a hotărât să retragă licența Companiei de Asigurări „EUROASIG GRUP” S.A. seria CNPF nr. 000702, eliberată la 19 august 2011, pe termen nelimitat, pentru dreptul de a desfășura activitatea în domeniul asigurărilor (asigurări generale). Se prescrie Companiei de Asigurări „EUROASIG GRUP” S.A., în curs de 10 zile lucrătoare, să depună la Comisia Națională a Pieței Financiare licența retrasă.

Comisia Națională a Pieței Financiare a decis să elibereze Companiei de Asigurări „VICTORIA ASIGURĂRI” S.A. avizul prealabil pentru înregistrarea de stat a modificările operate în documentele de constituire și în datele înscrise în Registrul de stat al persoanelor juridice privind majorarea capitalului social de la 15 000 000 lei la 21 500 000 lei, prin emisie suplimentară în valoare de 6 500 000 lei, depuși de subscritorii BELLEFOND Invest Limited și PAPILION Invest Limited.

Comisia Națională a Pieței Financiare a hotărât să înregistreze în Registrul de stat al valorilor mobiliare:

1.1 Valorile mobiliare conform dării de seamă privind rezultatele emisiunii suplimentare de acțiuni ale Companiei de asigurări „VICTORIA ASIGURĂRI” S.A. (str. Romană 8, mun. Chișinău, IDNO 1002600029347) în sumă de 6500000 lei în număr de 6500000 acțiuni ordinare nominative cu valoarea nominală de 1 leu cu numărul înregistrării de stat MD14ASIG1009 din contul mijloacelor bănești.

1.2 Reducerea capitalului social al:

– Societății pe acțiuni „MONOLIT” (bd. Grigore Vieru 22/1, mun. Chișinău, IDNO 1003600064701) cu 2908875 lei prin anularea a 193925 acțiuni de tezaur. Capitalul social al societății după reducere va constitui 22029750 lei, fiind divizat în 1468650 acțiuni ordinare nominative cu valoarea nominală de 15 lei;

– Societății pe acțiuni „AUTOPRIM SERVICE” (str. Socoleni 1/1, mun. Chișinău, IDNO 1002600028546) cu 990000 lei prin micșorarea valorii nominale a unei acțiuni de la 101 lei la 2 lei. Capitalul social al societății după reducere va constitui 20000 lei, fiind divizat în 10000 acțiuni ordinare nominative cu valoarea nominală de 2 lei.

Comisia Națională a Pieței Financiare a decis:

În Punctul 2 din Hotărârea Comisiei Naționale a Valoilor Mobiliare nr. 11/4 din 16.02.2006 „Cu privire la retragerea licenței pentru dreptul de desfășurare a activității profesioniste pe piața valorilor mobiliare – de brokeraj, eliberată anterior Societății cu răspundere limitată „Broker-Service” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr. 35-38, art. 115), cu modificările ulterioare, cuvintele „dl Lazăr Marcel” se substitue cu cuvintele „dna Muntean Ina”.

Punctul 1 din Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 13/9 din 01.04.2010 „Cu privire la activitatea inspectorilor privind supravegherea și controlul activității pieței bursiere a valorilor mobiliare” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 61, art. 234) se expune în următoarea redacție: „1. Pentru supravegherea și controlul activității pieței bursiere a valorilor mobiliare, se desemnează în calitate de inspectori dl Andrei Onofraș și dna Ina Muntean, inspectori, Direcția monitorizare și control participanți profesioniști din cadrul Direcției generale supraveghere valori mobiliare”.

Anexele nr. 2 și nr. 3 la Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 4/1 din 01.02.2013 „Cu privire la unele măsuri pentru finalizarea procedurii de lichidare a genurilor de activitate profesionistă pe piața valorilor mobiliare desfășurate anterior de unii participanți profesioniști” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 27-30, art. 120) se modifică după cum urmează:

- în Anexa nr. 2 coloană „Persoana împoternicită pentru semnarea dispoziției de transmitere” se exclude;

- în Anexa nr. 3 cuvintele „Lazăr Marcel” se substitue cu cuvintele „Muntean Ina”.

Comisia Națională a Pieței Financiare a hotărât să completeze cu un rând nou anexa la Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 29/4 din 23.05.2014 „Cu privire la transmiterea registrelor deținătorilor de valori mobiliare” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 142-146, art. 742).

Comisia Națională a Pieței Financiare a hotărât să acorde Asociației de Economii și Împrumut „NISPORENI” licență de categoria A pentru desfășurarea activității asociațiilor de economii și împrumut, pe un termen nelimitat, în limita orașului Nisporeni, raionul Nisporeni.

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comis anterior sau în prezent de către angajații Comisiei Naționale a Pieței Financiare, precum și de către participanți profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

Cota considerabilă de participare în bănci, pentru care este nevoie de acordul BNM, va fi majorată după restabilirea transparentei structurii actionarilor băncilor Moldovei

Această declarație a fost făcută de către guvernatorul BNM, Dorin Drăguțanu, comentând, la Publika TV, prevederea legală cu privire la reducerea de la 5% la 1% a cotei de participare în bănci pentru care e nevoie de acordul prealabil al BNM.

El a amintit că Moldova are grave probleme din cauza lipsei transparenței în structura actionarilor băncilor, care pot amenința dezvoltarea acestora pe termen lung. Astfel, organizațiile financiare internaționale, în special BERD, deja au făcut declarații clare despre faptul că nu vor oferi noi credite băncilor fără structura transparentă a actionarilor. Acest lucru amenință realizarea unor mari proiecte care au nevoie de finanțări externe acordate în condiții facilitate. „Problema este strategică. Suntem într-o situație de urgență, pentru ieșirea din care e nevoie de măsuri extraordinaire”, a menționat Dorin Drăguțanu.

Potrivit lui, unii specialiști și experti spun că decizia de reducere de la 5% la 1% a cotei de participare în bănci pentru care e nevoie de permisiunea BNM este destul de dură. „Partea, sunt de acord cu acest lucru, dar a fost vorba despre o măsură de urgență și temporară. După restabilirea transparentei structurii actionarilor băncilor Moldovei, după ce va fi clar cine controlează, la modul real, băncile din Moldova, vom reveni la majorarea cotei de participare în bănci, pentru care e nevoie de permisiunea BNM”, a spus Dorin Drăguțanu. El a amintit că în UE această cotă este de 10%, dar că fiecare stat în parte poate reduce. Astfel, în unele țări, cota este de 2,5-3%. „După restabilirea disciplinei și transparentei în structura actionarilor băncii, vom majora această cotă”, a menționat guvernatorul BNM. El a subliniat, de asemenea, că Moldova are probleme la capitolul cultură desfășurării afacerilor și reducerea cotei nu este suficientă pentru a face ordine și este nevoie de înăsprirea procedurilor privind suspendarea judecării a deciziilor BNM.

Dorin Drăguțanu a amintit despre cazul când BNM a stabilit că un grup de actionari, acționând prin înțelegere, au cumpărat cote considerabile din acțiunile băncii fără acordul prealabil al BNM, iar Banca Națională, după ce a acumulat probe care confirmă netransparența tranzacției și înțelegerea dintre acționari, i-a lipsit de drept de vot. Ulterior, decizia a fost blocată de instanța de judecată. Au urmat litigii judiciare cu acționarii care au fost nevoiți să-și vândă acțiunile din această bancă unei alte companii.

Şeful BNM a menționat că după decizia în privința băncii aduse drept exemplu, BNM va trece, treptat, la alte bănci, dacă va putea demonstra netransparența tranzacțiilor de cumpărare a acțiunilor acestora fără acordul prealabil al BNM. Dorin Drăguțanu a subliniat faptul că scopul nu este de a complica tranzacțiile de vânzare a acțiunilor băncilor la Bursa de Valori, ci de a face regulă în structura actionarilor, de a îmbunătăți imaginea și creșterea încrederii în sistemul bancar din Moldova, pentru ca acesta să aibă acces la finanțare externă.

InfoMarket

Colectivul Comisiei Naționale a Pieței Financiare și redacția ziarului Capital Market exprimă condoleanțe familiei Andrei Pușcaș în mare durere pricinuită de înălțarea la cer a mamei sale.

Sincere condoleanțe întregii familii și regrete eterne.

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpress: 67770

Poșta Moldovei: PM21700

EDITOR: CAPITAL MARKET I.S.

Nr. de înregistrare:

1003600114204, 27 octombrie 2003

FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ A PIEȚEI FINANCIARE

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Președinte: Iurie FILIP,

Elena VASILACHE, Eugeniu VIȚU,

Zoia TULBURE, Nadejda FILIP.

REDACTOR-ŞEF:

Gheorghe TUDOREANU

Tel.: /373 22/ 229-445

REDACTOR-ŞEF ADJUNCT:

Tatiana SOLONARI

Tel.: /373 22/ 229-335

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale: capital@market.md, ziarylcm@gmail.com

TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACȚIEI:

Str. Vasile Alecsandri, 115

(Colț cu bd. Stefan cel Mare)

CONT BANCAR: 225139437,

c/c 1003600114204,

BC „Eximbank - Gruppo Veneto Banca”, SA,

fil.11, Chișinău, BIC EXMMMD22436

În ziua astăzi au fost utilizate agenții de publicitate „Moldpres” și „InfoMarket”

Articolele marcate cu semnul ☐ reprezintă publicitate. Orice articol publicat în „Capital Market” reflectă punctul de vedere al semnatului, care nu neapărat coincide cu cel al redactorului. Republicarea textelor și imaginilor se permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia „Edit Tipar Grup”

Corneliu DODU:

“În prezent este foarte dificil de a planifica și de a avea o viziune clară asupra activității și dezvoltării în perspectivă”

Recent, au fost publicate modificările la Legea pieței de capital. În acest sens, am cerut părerea președintelui Bursei de Valori a Moldovei (BVM) și, totodată, președintele Consiliului Depozitarului Național a Bursei de Valori, doctor în științe economice, Corneliu Dodu.

– Piața este foarte agitată ca urmare a ultimelor modificări la Legea cu privire la piața de capital. Ați putea comenta, ce-i neliniștește pe participanții pieței, or, Dvs. sunteți reprezentantul celor mai imporțanți participanți ai pieței – Bursei de Valori (BVM) și Depozitarului Național (DNBNM)?

– Astăzi este evident faptul că fluxul continuu de schimbări legislative nu doar agită piață, dar face imposibilă crearea unor planuri de viitor, a perspectivelor, precum și dezvoltarea activității de mai departe. Anterior, participanții pieței valorilor mobiliare au remarcat, în mod repetat, efectul dăunător al modificărilor permanente în legislație și deja astăzi piața resimte piederea încrederei din partea investitorilor – banilor le priește linștea.

Mulți dintre participanți au renunțat. De la ei deseori putem auzi expresii precum: „Deja nu mai aşteptăm vești bune pe piață”. Dându-și seama că nu pot influența nicidecum cursul evenimentelor, aceștia pur și simplu așteaptă intrarea în viitor a tuturor modificărilor în speranța că vor avea noroc. Însă, sunt și participanți care, la toate etapele, au studiat și continuă cu perseverență să studieze și să analizeze toate actele normative care apar pe piață. E un lucru foarte complicat și migălos înțelegerea sensului, descoperind o mulțime de neconcordanțe, contradicții și interpretări.

Adesea, participanții pieței nu reușesc, într-o perioadă scurtă de timp, să studieze și să înainteze propunerii cu privire la proiectele regulamentelor elaborate de Comisia Națională Pieței Financiare și, paralel, schimbările în legislație. În rezultat, nici unul dintre participanții profesioniști nu îndrăznește să aprecieze consecințele implementării modificărilor legislative. Din păcate, acest lucru se referă și la structurile pe care le reprezintă.

Nu demult, la începutul anului 2013, reieșind din recomandările organizațiilor internaționale, s-a propus insistent și, ca rezultat, s-a presupus că pe piață va exista un singur Depozitar Central și a fost prezentat conceptual dat.

Iar acum, reieșind din modificările respective, sunt cel puțin trei, însă, doar Depozitarul Național al Valorilor Mobiliare al Moldovei deține licență de desfășurare a activității de depozitar central. Sistemul său de clearing și decontare este integrat cu sistemul de tranzacționare al Bursei de Valori a Moldovei și, deja mai mult de 16 ani, funcționează cu succes.

Celelalte două instituții cărora li s-au transmis funcțiile Depozitarului central – Banca Națională a Moldovei și Ministerul Justiției,

nu au integrarea cu platforma bursieră și nici nu pot, și n-ar trebui să aibă. Cu atât mai mult, că funcțiile depozitarului central presupun și existența sistemului de clearing și decontare a tranzacțiilor bursiere, ceea ce instituțiile sus-menționate nu dețin.

Pentru cei care nu sunt inițiați voi explica. Clearingul și decontarea pe piață valorilor mobiliare este procesul de determinare a obligațiunilor reciproce a participanților pieței, de regulă, pe bază netă, în vederea realizării unui schimb echitabil, corect și sigur a valorilor mobiliare pe mijloace bănești – livrare contra plată. Totodată, acesta semnifică procesul de transfer a valorilor mobiliare la data decontării. În acest sens, „sistemul de clearing” este utilizat cu sistemul de decontare a valorilor mobiliare, iar, la moment, asemenea sistem există doar la Depozitarul Național.

Ce funcții vor îndeplini Ministerul Justiției și Banca Națională a Moldovei, de asemenea, nu este clar. Vor avea doar funcția de ținere a registrelor entităților de interes public sau și cea de clearing și decontare, ceea ce, după părerea noastră, nu le este caracteristic? Dacă vor ține doar registrele – e mai simplu, acestea li se vor transmite și ei vor realiza ținerea registrelor acestor societăți. Dar și aici există puncte slabe. Cu mult mai dificil va fi dacă ei vor desfășura activitatea de clearing și decontare a tranzacțiilor. Transferul datelor din sistemul de tranzacționare în cel depozitar asigură automatizarea procesului atât în sistemul de tranzacționare, cât și în cel de clearing și decontare, minimizând nenumăratele riscuri ale acestor sisteme. Astăzi acest lucru îl realizează cu succes Depozitarul Național. Cum vor decurge lucrurile mâine nu este clar. În ce

termeni acesta va fi și cum trebuie să fie realizat, de asemenea, nu este evident. Consecințele și pierderile reale ale participanților pieței, precum și cheltuielile lor suplimentare e imposibil de determinat. Cu toate acestea, astăzi este evident faptul că, pentru registratori, acest lucru semnifică cel puțin pierderea registratorilor entităților de interes public și în structura veniturilor lor este o parte considerabilă.

Pentru Bursă toate acestea vor genera o scădere considerabilă a valorilor mobiliare tranzactionate. Vă rămâne a zecea parte din cele ce se tranzacționează în prezent, ceea ce va influența veniturile și viabilitatea Bursei. Depozitarul Național va suferi și el pierderi considerabile.

Toate acestea au loc pe fundalul unei lipsă mari a cadrelor bine-instruite pentru acest segment specific al pieței și a unui număr suficient de specialiști pregătiți și certificați în mod corespunzător!

În același timp, creșterea cerințelor pentru participanții profesioniști duce la cheltuieli suplimentare: majorarea capitalului propriu, auditul tehnic obligatoriu, definirea unui număr corespunzător de specialiști certificați (din nou), achitarea licențelor și autorizațiilor, cheltuieli pentru accesul la distanță și multe alte.

De aceea, înțeleg starea de spirit a participanților în ceea ce privește oportunitatea activității lor de mai departe. E ca și cum ai împinge din urmă pe cineva care merge pe muchie de cuțit.

Deosebit de acut comentează această temă reprezentanții registratorilor independenți și ai participanților depozitarului. Dacă mai adăugăm aici și procesul de pregătire a participanților profesioniști pentru licențiere în timp restrâns pe fundalul proiectelor reglementelor

care apar pe piață, atunci tabloul va fi aproape complet și destul de trist, poate chiar sumbru.

– **Dacă am înțeles corect, Dvs. vreți să spuneți că există participanți care, după o activitate de 20 de ani, vor să părăsească piață?**

– Da, există asemenea temeri. În primul rând, acest lucru se referă la registratorii independenți. Companiile nu vor dori să lucreze în pierdere și fără o perspectivă de schimbare a situației. Această situație amintește de chifla cu stafide. Atunci când stafidele sunt scoase din chiflă, de cele mai multe ori, aceasta rămâne nemâncată. Nu întâmplător modificările la lege presupun transmiterea tuturor copiilor registratorilor Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF). Însă nu este clar dacă, în cazul în care unii registratori vor părăsi piață, se va reuși transmiterea registratorilor insolvențibile altor registratori, după cum a fost anterior.

După părere mea, nu este corect să impui o structură comercială să desfășoare o activitate neprofitabilă (analogic scoaterii stafidelor!), acest lucru putând fi considerat ca ducere la faliment. Si, aproape, au dreptul instituțiile de stat, cărora se dorește să fie transmise funcțiile depozitarului central, să exercite activitatea comercială?

Pentru a avea o imagine completă, propun să aruncăm o privire în dările de seamă ale CNPF pentru ultimele perioade la toți participanții pieței.

Astăzi, brokerii și dealerii acreditați la Bursa de Valori a Moldovei, deocamdată corespund cerințelor primului nivel privind capitalul propriu care li se va atribui la 1 septembrie curent. Însă, unii dintre ei, cel puțin acum, nu sunt siguri dacă vor fi capabili în viitor să-și majoreze capitalurile proprii pentru a-și continua activitatea pe piața de capital. La ora actuală aceștia au probleme cu acoperirea cheltuielilor.

Depozitarul Național, pentru a-și continua activitatea, a întreprins măsuri în vederea corespunderii la noile cerințe ale legii. Participanții acestuia au investit în capitalul social al mijloace suplimentare în sumă de 1,8 mil. lei. Această emisiune a fost realizată încă înainte de a se schimba „regulile jocului” pe piață. Însă, Depozitarul Național, de asemenea, s-ar putea confrunta cu problema acoperirii cheltuielilor, din cauza micșorării numărului valorilor mobiliare admise la Depozitar.

În ceea ce privește punctul b), la moment, nu este posibil de determinat numărul societăților, însă, asemenea societăți sigur vor apărea, deoarece vor exista motive întemeiate pentru cererea de admitere și acestea, în mod conștient, vor deveni „entități de interes public”. Această expresie trebuie conștientizată și cred că acum, în primul rând, mă înțeleg cei ce au studiat destul de bine modificările la lege.

Cu toate acestea, consider că trebuie să atragem atenția asupra faptului că pentru entitățile de interes public au fost impuse cerințe drastice cu privire la dezvoltarea informației și auditul obligatoriu de două ori pe an, ceea ce constituie un factor descurajător, însă nu și determinant.

Oleg SPIRIDONOV

rent demonstrează faptul că acesta e mai mic decât capitalul social, deja de mult timp. Mai mult decât atât, el nu mai corespunde nici acelor cerințe a capitalului propriu, care vor fi înaintate burselor la 1 septembrie curent. Toate acestea vorbesc despre faptul că situația acesteia la 1 septembrie se va înrăuăti și mai mult. Si dacă fondatorii bursei nu vor asigura capitalul propriu în mărimea prevăzută de legislație, existența sa pe piață, cu siguranță, nu va fi posibilă. Dacă fondatorii vor dori să influențeze structura care n-a fost în stare să-și înceapă activitatea în zile relativ liniștite pe piață, nu vrea să comenteze.

Si în final, soarta „Depozitarului Central” creat de aceiași fondatori, de asemenea, este ambiguă. Consider că acum se va atrage atenția cuvenită denumirii acestui participant, „funcțiile căruia i-au fost transferate Băncii Naționale și Ministerului Justiției”, deoarece acest participant, în procesul înregistrării sale, a încercat să uzurpeze acest gen de activitate în denumirea sa. Desfășurând activitatea de ținere a registratorului și fiind un registrator independent cu o licență corespunzătoare de registrator, astăzi acesta duce în eroare piața prin denumirea sa. Neavând licență de depozitar central, a fost înregistrat cu numele „Depozitar Central”.

Modificarea legilor și a „regulilor de joc” va afecta, într-o oarecare măsură, fiecare participant. Si doar timpul va arăta cine va supraviețui.

– **În legislație se modifică definiția „entități de interes public”. Mulți emitenți vor fi afectați de această modificare?**

Această definiție constă din două puncte:

a) Ca și anterior, aici sunt parte instituțiile financiare, companiile de asigurări și fondurile de pensii, doar că acum ele sunt numite facultative. Acest punct este completat de companiile de leasing;

b) Al doilea punct se referă la emitentul ale căruia valori mobiliare, la cererea sau cu acordul său, sunt admise spre tranzacționare pe piață reglementată.

Reieseind din analiza noastră, în noua definiție, din punctul a), fac parte 44 de instituții – 14 bănci, 16 companii de asigurări și 14 companii de leasing.

În ceea ce privește punctul b), la moment, nu este posibil de determinat numărul societăților, însă, asemenea societăți sigur vor apărea, deoarece vor exista motive întemeiate pentru cererea de admitere și acestea, în mod conștient, vor deveni „entități de interes public”. Această expresie trebuie conștientizată și cred că acum, în primul rând, mă înțeleg cei ce au studiat destul de bine modificările la lege.

Cu toate acestea, consider că trebuie să atragem atenția asupra faptului că pentru entitățile de interes public au fost impuse cerințe drastice cu privire la dezvoltarea informației și auditul obligatoriu de două ori pe an, ceea ce constituie un factor descurajător, însă nu și determinant.

Optimism și pesimism pentru bancassurance

Se pare că pe piața de asigurare din Moldova se conturează o nouă forță de vânzare a produselor de asigurare – băncile. La ora actuală, o bancă deja vinde produse de asigurare, iar alta are actele în regulă pentru a demara acest proces din toamna anului curent. În acest context, ne-am propus să aflăm de la toți actorii implicați în acest proces în ce măsură noul element de bancassurance va schimba piața de asigurări din Moldova.

BANCASSURANCE – ELEMENT NOU, DAR DE PERSPECTIVĂ

Alexandru Zgordan, expert independent susține că fenomenul bancassurane este un lucru natural pentru piața R. Moldova, deoarece conceptul dat este deja de mult timp utilizat în multe țări. În plus, a fost inclus în Legea cu privire la asigurări în anul 2012, deci era doar o chestiune de timp până când agenții bancassurance aveau să înceapă a lucra pe piață.

Teodor Ungureanu, vicepreședintele Societății de Asigurare „Acord Grup” susține că, din punct de vedere al marketingului, strategia „bancassurance” poate fi înțeleasă drept o tendință de modernizare și diversificare a canalelor de distribuție a produselor de asigurare și este binevenită în contextul maturizării pieței de asigurare din Moldova. Fenomenul „bancassurance” mai degrabă poate fi autopropulsat prin sensibilizarea intereselor de intensificare a creșterii instituțiilor bancare, dar nu înainte de a fi conștientizat de personalul influent și decizional din cadrul instituțiilor bancare. Cu atât mai mult că spațiul legal este determinat și este favorabil.

Intr-un comunicat instituțional, președintele băncii Unibank, Dumitru Tugulschii, a declarat că ieșirea băncilor pe piața asigurărilor este un pas foarte important în dezvoltarea și modernizarea serviciilor financiare din Moldova. „Cu toate acestea, pentru noi este important, în primul rând, să satisfacem în totalitate necesitățile clienților noștri. Acum scopul nostru este să realizăm conceptul „One stop shop”, ce va permite clienților să beneficieze de ansamblul serviciilor financiare într-un singur loc.”

ASIGURĂRILE DEJA POT FI PROCURATE LA BANCA

Daniela Sandu, Director al Departamentului retail și dezvoltarea rețelei, BC Moldindconbank, a menționat că produsele de asigurare sunt deja disponibile pentru clienții băncii, atât persoane fizice, cât și juridice, începând cu luna iunie 2014. Astfel, banca oferă clienților asigurări obligatorii (RCA – Răspunderea Civilă Auto, Carte Verde) și asigurări facultative de asigurare a bunurilor imobile și mobile ce servesc drept asigurare la creditele contractate de la BC Moldindconbank. De aceste produse pot beneficia atât clienții existenți ai Băncii, cât și cei noi.

„La moment, BC Moldindconbank a semnat contractul de mandat cu CIA „ASITO”, astfel confirmându-si statutul de agent bancassurance al acestora”, susține Sandu.

Natalia Sandu, șef Direcția Business Retail BC UNIBANK, a declarat pentru Capital Market: „Potrivit planurilor stabilite, preconizăm lansarea oficială a serviciului de bancassurance din data de 15 septembrie

2014. La etapa actuală suntem în negocieri avansate cu două companii de asigurare din RM care oferă tot spectrul de polițe de asigurare atât persoanelor fizice, cât și celor juridice”.

Potrivit sursei citate, din partea companiilor de asigurare, banca a permis un feed-back pozitiv și un interes sporit pentru colaborare, din motiv că activitatea de bancassurance reprezintă pentru acestea un nou canal de externalizare și vânzare a polițelor de asigurare. În rezultat, lansarea acestui tip de serviciu reprezintă un parteneriat reciproc avantajos pentru toate părțile implicate.

AVANTAJUL BĂNCILOR

Reprezentanta BC Moldindconbank, Daniela Sandu, susține că, reieșind din faptul că la etapa inițială prestarea serviciilor de asigurare este mai mult o activitate de facilitare a deservirii clienților prin oferirea simultană a serviciilor bancare și de asigurare, precum și de sporire a imaginii băncii ca punct universal de comercializare a serviciilor financiare, evaluarea volumului de vânzări este prematură. Banca se axează, la această etapă, preponderent pe satisfacerea necesităților clienților prin sporirea calității de deservire și oferirea unei game cât mai mari de produse financiare complementare.

Nicolae Uzun, broker de Asigurare-Reasigurare „BEST BROKER” susține că asigurările bancare în Moldova transformă banca într-un „supermarket finanic” unde clienții vor putea beneficia de un spectru larg de servicii financiare, de creditare și de asigurări.

„O astfel de abordare și folosirea unei noi modalități de vânzare pentru Moldova, în condițiile pieței de asigurări autohome, va crește profitul băncilor în timp, însă pentru asigurători nu va avea prea multe avantaje”, crede Uzun.

Teodor Ungureanu susține că, în dependență de gradul de implicare a băncii în procesul de oferire a serviciilor de asigurare, putem vorbi despre avantajele „bancassurance” pentru ambele părți ale parteneriatului: a) calitatea mai bună de deservire a consumatorului, datorată platformei oferite de bancă; b) utilizarea eficientă a activelor; c) majorarea veniturilor prin intensificarea relațiilor de lungă durată cu clienții și extinderea paletei de servicii financiare; d) micșorarea rotației cadrelor datorată schemelor motivaționale și calificării etc.

„În vizuirea mea, schimbările pot fi doar benefice. Coptarea unui jucător calificat și disciplinat pe piață evident va ridica nivelul standardelor și va impune tuturor care doresc să fie concurențiali nu numai o nouă ordine, dar

și eforturi suplimentare privind calitatea serviciilor și optimizarea raportului „venituri-cheltuieli”. Dar, oricără de performant ar fi sistemul bancar, acesta are nevoie însușirii tehniciilor din domeniul asigurărilor: substituind forța de vânzare fie a companiei de asigurări, fie a intermediarilor, funcțiile și atribuțiile procesului de vânzare nu dispar, ci rămân ca prerogative ale personalului băncii. Din punctul acesta de vedere, experiența personalului din cadrul companiilor de asigurări sau a brokerilor trebuie direcționată fie prin angajări directe, fie prin instruire speciale”, crede reprezentantul companiei de asigurări Acord-Grup.

ATUURI PENTRU SECTORUL DE ASIGURARE

Daniela Sandu, reprezentanta BC Moldindconbank este de părere că compania de asigurări cu care conlucrează banca este activ implicat și cointeresat în comercializarea de către bancă a produselor de asigurare, deoarece această conlucrare este doar spre beneficiul acesteia contribuind direct la lărgirea bazei de clienți-beneficiari de aceste produse, precum și la extinderea rețelei de vânzări.

Expertul Alexandru Zgordan consideră că „avantajele pentru sectorul de asigurare sunt evidente pentru că se deschide un canal nou de vânzări și se reduc costurile comerciale. Nu putem ignora și faptul că sectorul bancar până nu de mult era considerat că funcționează destul de bine comparativ cu alte sectoare ale economiei, iar fluxul oamenilor care circulă prin bănci este destul de mare și ei îtoți constituie potențiali clienți. La fel și bancassurance ar putea deschide porțile asigurărilor de viață, care sunt cam anemice pe piața moldovenească. Aici vreau să amintesc că în țările din Occident anume asigurările de viață sunt promovate prin bancassurance cel mai mult”.

DEZAVANTAJELE BANCASSURANCE ÎN CONDIȚIILE RM

Teodor Ungureanu este de părere că unul dintre dezavantajele mai puțin evidente ale acestui parteneriat constă în limitarea cercului parteneriatului datorită potențialului finanțier incomensurabil dintre bănci și companiile de asigurări.

Expertul independent, Alexandru Zgordan, enumera în calitate de dezavantaj: potențialul de monopolizare a pieței, deoarece există afiliere între unele bănci și companii de asigurare, ceea ce va distorsiona concurența loială pe piață de asigurări. Mai ales pe piață moldovenească, care, și până la apariția bancassurance ignoră legislația privind protecția concurenței.

„Principalul element negativ pentru piață va ține de monopolizarea acesteia. Cred că concentrarea pieței va crește, evident dacă băncile nu vor fi mai librale în alegerea partenerilor cu care colaborează. Dar, analizând realitatea, mă aștepț că băncile și companiile de asigurări vor avea acorduri de exclusivitate, evident neformale sau mascate sub unele cerințe care vor exclude concurența”, a punctat Zgordan.

BĂNCILE – CONCURENTI ALE BROKERILOR?

Brokerul Nicolae Uzun susține că „La momentul actual pentru client contează cel mai mult rapiditatea și comoditatea procurării unei polițe de asigurare. Corespunde acest produs de asigurare necesităților sale? Ce servicii sunt oferite în situația survinării cazului asigurat? La toate aceste întrebări, brokerul, în calitate de participant profesionist pe piață de asigurări, poate da oricând răspuns. Anume în acest moment apar condițiile de concurență propice brokerului în relația de consultanță cu asiguratul.

Întrebat, în aceste condiții, care sunt acțiunile pe care le planifică compania pentru a rămâne pe piață în vânzarea produselor de asigurare, Uzun a tinut să puncteze: „dacă e să analizăm planurile companiei pentru anul în curs, atunci în centrul atenției este realizarea cu succes a proiectului autoasigurare.md în baza căruia clienților le vor fi oferte servicii la un nivel calitativ nou la achiziționarea produsului de asigurare. Desigur, suntem preocupați de creșterea profitului și activităților active cu partenerii noștri”.

„În noile condiții de lucru, rolul brokerului nu se va schimba, așa cum scopul nostru este aplicarea metodelor moderne în vânzarea produselor de asigurare, crescând valoarea serviciilor pentru clienții noștri”, a conchis Uzun.

Teodor Ungureanu este sigur că băncile vor reprezenta un concurrent de forță pentru brokerii din domeniul asigurărilor. Odată cu implementarea „bancassurance”, se va trece la alt nivel calitativ al prestărilor, completându-se golul existent în infrastrucțura pieței, paleta de produse se va extinde, structura portofoliilor se va proporționa și diversifica, impunând abordarea mai amplă și intensă a instrumentelor de marketing. Societățile de brokeraj se vor concentra pe anumite segmente de clienți, fiind obligate să-și potențeze activitatea și specificul, dar și să-și justifice existența, demonstrându-și avantajele. Principiile autoregulatorii ale pieței trebuie să se manifeste în condiții egale pentru toți participanții.

Alexandru Zgordan susține că vor avea de pierdut mult intermediarii clasici, deoarece ei controlau adesea fluxurile de prime subscrise din bănci și acum acest lucru nu se va mai întâmpla. Pentru consumatorii serviciilor de asigurare cred că nu vor avea loc multe modificări, posibil doar că accesibilitatea produselor de asigurare va fi sporită.

Potrivit lui Zgordan, aici nu e vorba despre concurență între agenții bancassurance și intermediari clasici, ci mai mult de faptul că băncii care învănuiesc la angajații băncii pentru vânzările de prime de asigurări pe care le generață până nu demult prin intermediul brokerilor și agenților de asigurare clasici, acum vor fi preluată integral de bănci prin bancassurance.

„Deci, e vorba doar de venituri suplimentare formale pentru bănci. Unele companii de asigurări vor avea de câștigat prin faptul că își vor stabili relații cu băncile. Deci, în momentul în care o companie de asigurare va securiza un contract bancassurance cu o bancă, va avea un flux stabil de prime de asigurare și, presupun, cu o daunabilitate scăzută. Companiile de brokeraj mature și care există de ceva timp pe piață nu vor simți careva efecte negative, în afară de situațiile în care clienții cu care tradițional lucrează nu vor avea nevoie de credite, pentru că atunci băncile, sunt sigur, vor avea tentația de a „forța” clienții să să procure polițe de asigurare pe loc, adică de la bancă”, a declarat Zgordan.

SCHIMBĂRI ÎN TERMEN MEDIU ADUSE DE BANCASSURANCE

Teodor Ungureanu este de părere că, în pofida ritmilor relativ avansate de evoluție a serviciilor bancare, un sir de factori negativi, care tîn de obiceiurile și deprinderile din societatea moldovenească, de conceptul și felul provincial de a-și construi un business, vor inhiba încă mult timp stabilirea unor colaborări bazate pe principii de libertă alegere și avantaj reciproc. Astfel, actualmente, colaborarea băncilor cu companiile de asigurări se bazează exclusiv pe schema „clienții în schimbul mijloacelor de depozit”, fiind favorizat asigurătorul care oferă mai multe depozite și comisioane. Deseori, situația ajunge la absurd: clientului i se refuză produsul companiei pe care el o preferă, impunându-i-se asigurătorul cu care există înțelegere. Acest comportament face parte din activități mai puțin legale – de limitare a concurenței – și ar trebui sancționat.

Alexandru Zgordan susține că relațiile dintre companiile de asigurări nu se vor schimba prea mult deoarece consideră că cheia bancassurance e în mâna băncilor, ele fiind instituțiile care vor dicta condițiile de colaborare. Deci, având în vedere că numărul băncilor deja e mai mare decât cel al companiilor de asigurare, este clar că bancassurance va deforma piața de asigurări în termen mediu, după ce conceptul de bancassurance își va lua avânt. Dar pe piață de asigurări, nu este un secret și se cunoaște care sunt afiliările între băncile de top din Moldova și companiile de asigurări din top.

La capitolul previziuni privind parteneriatele dintre anumite bănci și companii de asigurări, Zgordan crede că e ușor de dedus afilierea între unele bănci și companii de asigurări. Unicele exceptii sunt băncile cu capital străin curat și transparent, care se vor comporta corect în selectarea partenerilor și vor respecta regulile de joc concurențiale. Ar fi bine ca băncile care au obținut licență în domeniul bancassurance să nu ofere produse doar unei companii de asigurări. În asemenea cazuri, autoritățile abilitate cu protecția regulilor de concurență nu ar trebui să ignore o astfel de stare a lucrurilor.

„Cred că în noile condiții de piață, numărul companiilor de asigurare se va limita la 10, deci vom pierde un număr de companii de asigurare care nu sunt afiliate băncilor sau grupurilor financiare mari, plus vom avea o concentrare mai mare în top 5 companii de asigurare. Evident că aceste previziuni ar putea fi total date peste cap de venirea investitorilor străini și de o reală implementare a standardelor europene”, a conchis Zgordan.

Tatiana SOLONARI

Tranzacții cu valori mobiliare ale emitentilor din Republica Moldova, pe piata bursieră (Perioada 4-8 august 2014)

Data tranzacției, ora	codul ISIN	Denumirea emitentului	Preț (lei)	Numărul de acțiuni (unități)	Volumul total al tranzacțiilor (lei)	Tipul tranzacției	Emisia	Ponderea VM tranzacționate în total emisie (%)	Valoarea nominală, lei
04.08.14 13:01	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	30,00	3300	99000,00	Vinzare Cumparare	10000000	0,03	10,00
05.08.14 13:01	MD14CIMA1009	SA "ICAM"	4,85	2538	12309,30	Vinzare Cumparare	3188520	0,08	5,00
05.08.14 13:01	MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	18,00	274	4932,00	Vinzare Cumparare	1779826	0,02	20,00
06.08.14 13:01	MD14CIMA1009	SA "ICAM"	4,85	5	24,25	Vinzare Cumparare	3188520	0,00	5,00
06.08.14 13:01	MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	18,00	1	18,00	Vinzare Cumparare	1779826	0,00	20,00
06.08.14 13:01	MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	18,00	1077	19386,00	Vinzare Cumparare	1779826	0,06	20,00
06.08.14 13:01	MD14TRAS1003	nr.1"	12,00	2	24,00	Vinzare Cumparare	230680	0,00	17,00
07.08.14 10:16	MD14TRAS1003	nr.1"	12,00	11600	139200,00	Licitatie cu strigare Pachet unic	230680	5,03	17,00
07.08.14 13:01	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	90,00	230	20700,00	Vinzare Cumparare	4967794	0,00	100,00
08.08.14 11:46	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1011,00	261	263871,00	Licitatie cu strigare Pachet unic	1037634	0,03	200,00
08.08.14 13:01	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1024,00	123	125952,00	Vinzare Cumparare	1037634	0,01	200,00
08.08.14 13:01	MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	18,18	4500	81810,00	Vinzare Cumparare	1779826	0,25	20,00
08.08.14 13:01	MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	18,18	5333	96953,94	Vinzare Cumparare	1779826	0,30	20,00
08.08.14 13:01	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	30,00	7794	233820,00	Vinzare Cumparare	10000000	0,08	10,00
08.08.14 13:01	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	30,00	1000	30000,00	Vinzare Cumparare	10000000	0,01	10,00
08.08.14 13:01	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	95,00	140	13300,00	Vinzare Cumparare	4967794	0,00	100,00
TOTAL				38178	1141300,49				

Statistica tranzacțiilor extrabursiere pentru perioada 04.08.2014-08.08.2014

Tipul tranzactiei: Vînzare-cumpărare

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzactiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1. AUR-ALB, OR. CEADÎR-LUNGA	MD14ALBU1005	4	1	155	543	0
2. BUCURIA, MUN. CHIȘINĂU	MD14BUCU1002	10	4	733	7330	0,04
3. ANTICOR S.A., DURLEȘTI	MD14ANTO1001	55	1	12	240	0,03
4. FLOARE-CARPET, MUN. CHIȘINĂU	MD14CARP1005	10	2	2680	13400	0,04
5. ESTATE GROUP, MUN. CHIȘINĂU	MD14ESRO1004	4	3	120	240	0
Total			11	3700	21753	

Tipul tranzactiei: Moștenire

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzactiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1. AUR-ALB, OR. CEADÎR-LUNGA	MD14ALBU1005	4	1	205	820	0,01
2. BĂLTIMETREUT S.A., BĂLTI	MD14BELR1006	10	1	433	5196	0,47
3. FABRICA DE CONFEȚII "IONEL" S.A., CHIȘINĂU	MD14NELI1003	2	3	716	1432	0,01
4. INTERPARES PRIM I.I., MUN. CHIȘINĂU	MD14ASIP1008	1	1	405	405	0
5. DAAC Hermes grup, MUN. CHIȘINĂU	MD14MARS1000	1	3	1456	1456	0
6. MOLDELECTROMONTAJ, CHIȘINĂU	MD14MOEL1006	100	2	68	6800	0,12
7. AUTOMOTOTRANS S.A., CHIȘINĂU	MD14AMTR1009	15	1	26	390	0,05
8. VINĂRIA-BARDAR I.M., J. CHIȘINĂU	MD14BARD1000	35	2	59	2065	0,03
9. B.C. MOLDOVA AGROINDBANK	MD14AGIB1008	200	1	2	2054	0
10. BETON ARMAT S.A., ȘOLDĂNEȘTI	MD14BARM1009	10	1	2531	25310	0,33
11. MEGA PRIM, MUN. CHIȘINĂU	MD14EGAP1006	4	1	112	224	0
12. LUSMECON, MUN. CHIȘINĂU	MD14LUSM1002	50	1	210	6046	0,08
Total			18	6223	52198	

Tipul tranzactiei: Donatie

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzactiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1. MOLDCARGO Societatea de Asigurări-Reasigurări, MUN. CHISINĂU	MD14ARGO1006	300000	1	1	300000	1
2. BUCURIA, MUN. CHIȘINĂU	MD14BUCU1002	10	1	41	410	0
3. B.C. MOLDOVA AGROINDBANK	MD14AGIB1008	200	1	140	143752	0,01
Total			3	182	444162	

Tipul tranzactiei: Succesiunea valorilor mobiliare în urma dizolvării sau reorganizării acționarului persoană juridică

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzactiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1. GRAWE CARAT ASIGURĂRI C.A. I.M., MUN CHIȘINĂU	MD14GRAW1002	1000	1	23	23000	0,04
Total			1	23	23000	

**PLANUL DE NEGOCIERI
sesiunea bursieră din 13 August 2014**

Nr. d/o	Nr. cererii de vînzare	Emitentul valorilor mobiliare	IDNO emitentului	Numărul înregistrării de stat al valorilor mobiliare, ISIN	Numărul valorilor mobiliare în pachet, unități	Prețul pentru o unitate, lei	Valoarea totală a pachetului, lei	% din volumul emisiei	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Data depunerii cererii	Data începerii licitației	Termenul de valabilitate al cererii
1	243	SA "ICAM"	1003600089719	MD14CIMA1009	4 282	10,00	42 820,00	0,13	5,00	01.08.2014	07.08.2014	15.08.2014
2	246	SA "VIS - A - VIS RETRO"	1002600010103	MD14VISR1001	550	135,00	74 250,00	2,01	10,00	05.08.2014	08.08.2014	14.08.2014

Oferte/cereri comerciale la BVM la data de 13.08.2014

Коммерческие предложения на ФБМ на 13.08.2014 г.

Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.	Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.
MD14CIMA1009	SA "ICAM"	0,00	10,00	4282,00	MD14LUPA1009	SA "CAHULPAN"	0,00	12,00	750,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1000,00	261,00	MD14LUTE1001	SA "MULTEVIT"	0,00	0,21	21052,00
MD14VISR1001	SA "VIS - A - VIS RETRO"	0,00	135,00	550,00	MD14MAUR1006	SA "MAURITUS"	0,00	180,00	782,00
MD14UNAL1001	SA "UNIVERSAL"	0,00	2,00	34405,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	70,00	500,00
MD14COTR1005	SA "AUTOSERVICE SI COMERT"	0,00	12,00	24662,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	100,00	126,00
MD14CARE1008	SA "CARIERA DE GRANIT SI PIETRIS DIN SOROCĂ"	0,00	9,00	9414,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	120,00	4535,00
MD14AUTR1009	SA "AUTO-REAL"	0,00	0,60	54261,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	124,00	1794,00
MD14RICA1004	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN GLODENI"	0,00	1,00	123700,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	124,99	335,00
MD14MRT1001	SA "MARTISOR"	0,00	1,00	10000,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	125,00	800,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1000,00	39,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	130,00	516,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1025,00	836,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	138,00	683,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1100,00	95,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	150,00	1141,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1150,00	3,00	MD14MEZO1000	SA "MEZON"	0,00	10,00	2000,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1185,00	322,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	100,00	2282,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1200,00	71,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	115,00	428,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1210,00	5,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	145,00	34,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1300,00	615,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	200,00	144,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1400,00	95,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	299,00	196,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1487,00	8,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	390,00	4247,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1500,00	4,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	4268,00	95,00	0,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1560,00	100,00	MD14MIOA1005	SA "MIOARA"	0,00	1,00	4086,00
MD14AGRН1003	SA "AGROMASINA"	0,00	8,00	5,00	MD14MOLC1008	SA "MOLDAGROCONSTRUCTIA"	0,00	1000,00	8,00
MD14AGRН1003	SA "AGROMASINA"	0,00	10,00	144,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	30,00	156,00
MD14ALET1005	SA "ALET"	0,00	0,10	106970,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	50,00	100,00
MD14AMAS1009	SA "ALIMENTARMAS"	0,00	2,99	100,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	120,00	100,00
MD14AMAS1009	SA "ALIMENTARMAS"	0,00	3,00	1365,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	199,99	130,00
MD14APP11001	SA "API"	10000,00	0,40	0,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	37,00	20,00	0,00
MD14APRO1001	SA "APROMAS"	0,00	5,75	4112,00	MD14MTUR1005	SA "MOLDOVA - TUR"	0,00	12,00	4568,00
MD14AQUA1001	SA "AQUA PRUT"	0,00	9,00	898,00	MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	5,00	5200,00
MD14ARTU1009	SA "RAUT"	0,00	6,00	13800,00	MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	5,50	6880,00
MD14AVCO1000	SA "AVICOLA "	0,00	25,00	26602,00	MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	6,50	3310,00
MD14AVIP1003	SA "AVIS PRIM"	0,00	0,30	3804,00	MD14NIC01002	SA "NICODIM"	0,00	0,17	34697,00
MD14BALT1008	SA IM "BALTEANCA"	0,00	6,00	242100,00	MD14NLAC1003	SA "COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	3,99	1150,00
MD14BATI1003	SA "BASTINA"	0,00	20,00	25,00	MD14NLAC1003	SA "COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	4,00	117875,00
MD14BAZA1003	SA "BAZA TRANSPORTULUI AUTO NR. 14 DIN FLOREȘTI"	0,00	10,00	4850,00	MD14NLAC1003	SA "COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	6,00	5427,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	6,00	7,00	MD14NOCA1000	SA "BETACON"	0,00	10,00	20,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	30,00	636,00	MD14NTEH1006	SA UZINA EXPERIMENTALA DE UTILAJ TEHNOLOGIC "INTEH"	0,00	15,00	30,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	35,00	2469,00	MD14OBIS1008	SA "MOBISTIL"	0,00	0,10	20,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	37,50	108000,00	MD14OBIS1008	SA "MOBISTIL"	0,00	1,00	1759,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	39,00	10000,00	MD14OBRI1009	SA "ORHEI-MOBLA"	0,00	1,00	13515,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	40,00	56308,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	10,00	30,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	64,50	49,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	12,00	8850,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	200,00	88,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	20,00	2780,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	98,00	24,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	93,00	102,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	150,00	625,00	MD14PIEE1000	SA Intreprinderea Mixta "PIELE"	0,00	14,00	30,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	180,00	516,00	MD14PREF1008	SA "PRESTFERTIL"	0,00	5,00	931,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	220,00	2036,00	MD14PROC1009	SA "PRODUSE CEREALIERE"	0,00	0,50	26277,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	270,00	169,00	MD14PROC1009	SA "PRODUSE CEREALIERE"	0,00	5,00	115000,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	280,00	509,00	MD14REME1002	SA "REMEDIUM FARM 306"	0,00	2,00	833,00
MD14BZAS1003	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO nr.35 DIN SINGEREI"	10,00	12,14	0,00	MD14REV1007	SA "TRANSERVICE"	0,00	10,00	100,00
MD14CARP1005	SA "FLOARE - CARPET"	0,00	23,00	2189,00	MD14RFC01001	SA "MARFCONSUM - SUD"	0,00	10,00	200,00
MD14CEPU1006	SA "CEREALE-PRUT"	0,00	20,00	9000,00	MD14RICA1004	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN GLODENI"	0,00	5,00	24000,00
MD14CERF1003	Combinatul de Produse Cerealiere "CEREALE FLOR"	0,00	9,99	255,00	MD14RICA1004	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN GLODENI"	0,00	10,00	107729,00
MD14CICU1007	SA "PISCICULTORUL"	0,00	5,00	9930,00	MD14RMEZ1007	SA "CARMEZ"	0,00	10,00	1356,00
MD14COBI1006	S.A. "Combustibil-Solid"	0,00	6,00	514,00	MD14RMEZ1007	SA "CARMEZ"	0,00	25,00	88,00
MD14CON1004	SA "CONSMONT"	0,00	4,15	1930,00	MD14ROZA1009	IM "SUDZUCKER-MOLDOVA"	0,00	30,00	2000,00
MD14COPA1008	SA "INTREPRINDEREA DE COLECTARE A VITELOR SI A PASARILOR"								

Valori Mobiliare ale emitenților admise spre circulație la Bursa de Valori a Moldovei

Список ценных бумаг, допущенных к обращению на Фондовой Бирже Молдовы и

ISIN	Denumire SA / Наименование АО	Volumul emisiunii, un. / Объем эмиссии, шт.	Valoarea Nominală a unei valori mobiliare, lei/Номинальная стоимость, лей	ISIN	Denumire SA / Наименование АО	Volumul emisiunii, un. / Объем эмиссии, шт.	Valoarea Nominală a unei valori mobiliare, lei/Номинальная стоимость, лей	ISIN	Denumire SA / Наименование АО	Volumul emisiunii, un. / Объем эмиссии, шт.	Valoarea Nominală a unei valori mobiliare, lei/Номинальная стоимость, лей
Listing (Nivelul I) / Листинг (I-й уровень)											
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINBANK" SA	1 037 634	200,00	MD14BZAS1003	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO nr.35 DIN SINGERE"	108 322	10,00	MD14ELES1002	SA "ELEGANT-STIL"	54 643	10,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	39 456 704	5,00	MD14BZST1002	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO nr.23 DIN TARACIA"	55 870	10,00	MD14ELIA1008	SA "ELEVATORUL IARGARA"	4 437 281	5,00
MD14BSC1009	BC "BANCA SOCIALA" SA	1 000 067	100,00	MD14CAN1006	SA Compania de inchiriere a activelor neutilitate "CAAN"	3 051 083	8,00	MD14ELIR1009	SA "ELIR"	348 264	10,00
MD14MBIS1006	BC "MOBIASBANCA-Grupa Societe Generale" SA	10 000 000	10,00	MD14ACA1009	SA "CA-2830"	316 756	15,00	MD14ELOM1006	SA "ELCOM"	120 226	20,00
MD14MCB1009	BC "MOLDINDCONBANK" SA	4 967 794	100,00	MD14CAIT1002	SA "CARITATE"	72 212	1,00	MD14ELSV1001	SA "ELECTRON SERVICE"	61 049	10,00
MD14UNIB1005	BC "UNIBANK" SA	1 410 000	200,00	MD14CALA1008	SA "SERVICE-AGRO-CALARASI"	10 890	50,00	MD14ELUX1005	SA "EUROMOBILA-LUX"	21 145	100,00
MD14VCTB1004	BC "VICTORIA BANK" S.A.	25 000 091	10,00	MD14CALC1006	SA "CALCAR"	30 707	50,00	MD14ENER1001	BC "ENERGOMOBIL" SA	2 000 000	50,00
MD14VE-ST1003	IM "EEFS VITANTA MOLDOVA BREWERY" SA	1 599 923	25,00	MD14CAME1003	SA "CAMELLIA"	41 300	10,00	MD14ENGH1000	SA "ENERGO-MEDIA-GRUP"	5 529	15,00
MD24BECM1000	BC "BANCA DE ECONOMII"	302 980	1,00	MD14CAMN1002	SA "CAMILION"	249 070	10,00	MD14EOVA1008	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO nr.25"	32 467	20,00
Listing (Nivelul II) / Листинг (II-й уровень)											
MD14IPTE1003	SA "IPTEH"	1 250 663	10,00	MD14CARE1008	SA "CARIERA DE GRANIT SI PIETRIS DIN SOROCA"	2 023 951	9,00	MD14EPAR1003	SA "REPARATII AUTO"	316 515	10,00
Non-Listing / Нон-Листинг											
MD14ACAL1004	SA "DAAC - ALFA"	85 296	1,00	MD14CARP1006	SA "FLOARE - CARPE"	6 086 209	10,00	MD14ESR0104	SA "ESTATE GROUP"	6 128 443	4,00
MD14ACC01003	SA "ACORD"	14 865	20,00	MD14CART1004	SA "DROCHIA CARTE"	65 050	5,00	MD14EURB1005	BC "EUROBANK"	10 800 000	10,00
MD14ACIT1002	SA "DACIA-CONSTRUCTORUL"	8 019	20,00	MD14CAST1000	SA "Cartea din Straseni"	31 817	5,00	MD14EVCU1008	SA "EV-CUSLAR"	75 744	7,00
MD14ACR1004	SA "SANTACRIN"	14 955	1,00	MD14CATE1006	SA "CARTEA"	201 924	20,00	MD14EXIM1000	BC "EXIMBAN-Gruppo Veneto Banca"	1 250 000	1 000,00
MD14ACV1006	SA "ACVARIUM"	52 238	10,00	MD14CAUT1006	SA "COMBINATUL AUTO 7"	161 559	15,00	MD14EXP1001	SA "UZINA EXPERIMENTALA DIN CIADR - LUNGA"	35 111	33,00
MD14AFR1009	SA "FERTILITATE-BAS"	177 206	10,00	MD14CRIA1009	SA "CARACUDA HINCESTI"	219 045	10,00	MD14EXP1006	SA "EXPRES-A"	19 984	1,00
MD14AGAT1006	SA "AGAT"	4 266 450	10,00	MD14CRIE1002	SA "CARACUDA HINCESTI"	2 023 951	9,00	MD14EXTE1006	SA "EXITON-FIN"	27 440	5,00
MD14AGB1002	SA "AGROVİN BULBOACA"	5 376 611	4,00	MD14CRIE1008	SA "CARERA DE GRANIT SI PIETRIS DIN SOROCA"	6 086 209	10,00	MD14EXP1001	SA "EXUPERI"	68 019	1,00
MD14AGCE1001	SA "APROTEH - CEREALE"	18 571	10,00	MD14CRIP1006	SA "CERAMICA CAHUL"	137 171	10,00	MD14FAAN1003	SA "FARMACIA ANENII NOI"	49 500	10,00
MD14AGCO1009	SA "ANGROGOSCOM"	408 360	10,00	MD14CRIP1009	SA "CEREALE CAHUL"	383 313	10,00	MD14FAAC1009	SA "AUTOFAR"	52 701	20,00
MD14AGFA1000	SA "AGROSERVICE FALESTI"	42 889	10,00	MD14CRIP1006	SA "CEREALE - CIM"	187 295	10,00	MD14FABL1004	SA "FABINDALPATE"	282 262	20,00
MD14AGFO1006	SA "AGRO-FORTUS"	325 877	10,00	MD14CREC1002	SA "LAFLAGE CIMENT (MOLDOVA)"	14 833 509	30,00	MD14FABS1007	SA "FABSO"	26 304	75,00
MD14AGMC1001	SA "AGROMEC"	121 931	10,00	MD14CREC1001	SA "CENTRUL II"	203 749	1,00	MD14FACG1005	SA "COMBINATUL DE PRELUCRARE A LEMNULUI FAG"	635 112	10,00
MD14AGNI1004	SA "AGROTEHNICA"	60 223	10,00	MD14CREC1008	SA "CENUSA REASA"	1 849 059	5,00	MD14FALA1005	IM "FABRICA DE PRODUSE LACTATE DIN HINCESTI" SA	192 068	25,00
MD14AGON1006	SA "ARGON SIGMA"	52 303	10,00	MD14CREP1006	SA "CEREALE-PRUT"	3 838 109	15,00	MD14FAN1005	SA "FABRICA DE CONFECTII ANENII NOI"	210 641	1,00
MD14AGPR1001	SA "PIESE AGRO-PRIM"	322 258	9,00	MD14CREA1008	SA "CERAMICA T"	923 610	20,00	MD14FANT1002	SA "FANTAZIA - O"	44 769	10,00
MD14AGR1003	SA "AGROMASINA"	1 397 351	10,00	MD14CRER1003	Combinatul de Producere Cerealiere "CEREALE FLOR"	1 801 625	10,00	MD14FAIU1009	SA "Fabrica de Fermentare a Tutunului din Floresti"	2 132 078	10,00
MD14AGTH1009	SA "AGROTEHNICA"	138 956	10,00	MD14CRET1009	SA "CENTRUL TEHNIC- CEADIR LUNGA"	133 058	20,00	MD14FAOL1009	SA "Fabrica de CONSERVE DIN CALARASI"	1 533 770	10,00
MD14AGUT1007	Directia lucratilor de exploatare "AGROMONTAJ" SA	530 017	11,00	MD14CRU1008	SA "CEREALE - VULCANESTI"	497 424	8,00	MD14FARB1006	SA "FARMACIA BIUCIURI Nr. 465"	287 732	1,00
MD14AGTN1001	SA "AGROTEHNICA"	27 240	35,00	MD14CRU1007	SA "VINCA-FARM"	183 721	1,00	MD14FARM1005	SA "FARMACO"	649 627	37,00
MD14AGUN1002	SA "AGROSERVICE - UNGHENI"	215 000	5,00	MD14CRU1006	SA "CICEO"	62 486	15,00	MD14FASE1004	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN CALARASI"	310 610	50,00
MD14AGZA1008	SA "AGROMEC - ZABRICENI"	37 243	10,00	MD14CRU1007	SA "PICNICUTORUL"	79 796	10,00	MD14FATN1002	SA "FABRICA DE MATERIALE DE CONSTRUCȚIE"	379 807	10,00
MD14ALBU1005	SA "AUR ALB"	3 417 100	4,00	MD14CRU1006	SA "CILIX"	16 364	10,00	MD14FATN1002	SA "FABRICA DE VINURI DIN VULCANESTI"	924 305	20,00
MD14ALCM1004	SA "ALCMEA"	7 024	10,00	MD14CRU1009	SA "CAMP"	3 188 520	5,00	MD14FATN1002	SA "FARMACIA NR.57 BASARABEASCA"	414 878	1,00
MD14AME1002	SA "AMBALAJ BULBOACA"	233 978	10,00	MD14CMLD1006	SA "DRUMURI-CIMISLUA"	2 044 175	10,00	MD14FBOR1002	SA "VINDECSEA LG"	254 486	5,00
MD14AMEL1002	SA "AMELIORATOR 23"	61 660	43,00	MD14CMLI1001	AVICOLA "CIMCALLUS" SA	46 874	37,00	MD14FCJN1008	SA "FAUR - CONSTRUCTOR"	73 532	10,00
MD14AMH1005	SA "TOMAI - VIN"	205 026	10,00	MD14CMLI1008	SA "TARACLAIA GROSNA"	49 441	10,00	MD14FDCA1003	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN ANENII - NOI"	366 788	40,00
MD14AMT1009	SA "AUTOMOTOTRANS"	44 650	15,00	MD14CMD1000	SA "CIOC-MADAIN-VIN"	114 368	10,00	MD14FDFD1002	SA "FABRICA DE PANE ORHEI"	135 013	10,00
MD14AMVS1004	SA "AUTO-MOTO-VELO-START"	26 331	2,00	MD14CMTX1002	SA "CITRO-IMPEX"	119 060	1,00	MD14FDV1002	SA "FABRICA DE VINURI DIN VULCANESTI"	58 627	50,00
MD14ANCH1009	SA pentru producerea materialelor de constructie "ANCHIR"	674 587	10,00	MD14CMLU1006	SA "COCABA"	171 500	10,00	MD14FECR1003	SA "CROFERTILITATE"	913 979	1,00
MD14ANAS1006	SA "JANCOM"	95 779	10,00	MD14CLR1009	SA "CLARITATE"	3 901 235	1,00	MD14FEEC1008	SA Fabrica Elemente de Constructii	168 852	10,00
MD14ANED1001	SA "DRUM-DRENAJU"	111 983	3,00	MD14CLMEL10							

la 30 iunie 2014 și incluse la Depozitarul Național al Valorilor Mobiliare

включенных в Национальный Депозитарий Ценных Бумаг на 30 июня 2014 года

ISIN	Denumire SA / Наименование АО	Volumul emisiuni, un. / Объем эмиссии, шт.	Valoarea Nominală a unei valori mobiliare, lei/Номинальная стоимость, лей	ISIN	Denumire SA / Наименование АО	Volumul emisiuni, un. / Объем эмиссии, шт.	Valoarea Nominală a unei valori mobiliare, lei/Номинальная стоимость, лей	ISIN	Denumire SA / Наименование АО	Volumul emisiuni, un. / Объем эмиссии, шт.	Valoarea Nominală a unei valori mobiliare, lei/Номинальная стоимость, лей
MD14KILM1006	SA "KILIM"	270 256	5,00	MD14PAJU1003	SA "PAJURA ALBA MEDIA"	23 378	200,00	MD14SPOR1001	SA "Baza de Transporturi Auto Nr.6"	15 916	22,00
MD14LACT1007	SA "LACTIS"	638 000	10,00	MD14PALA1003	SA "PALACE"	135 932	10,00	MD14SPRE1003	SA "TRANSPORT"	6 759	10,00
MD14LAGE1009	SA "LE GEA"	20 000	1,00	MD14PAMC1009	SA "PAMELA"	17 698	10,00	MD14PTC1003	SA "SPERANTA-TC"	95 527	10,00
MD14LALE1003	SA Intreprindere de lucrar tehnico-sanitare "ALEA-5"	23 664	5,00	MD14PARC1009	SA "PAN - COM"	139 189	10,00	MD14RPSV1009	SA "SERVIS"	222 920	1,00
MD14ARA1001	SA "Statuine Tehnică de Masini din Calarasi"	17 848	14,00	MD14PARU1004	SA "PARCUL DE AUTOBUSI SI TAXIMETRE nr.5 OTACI"	116 450	10,00	MD14STAR1003	SA "BUNASTARE"	42 788	10,00
MD14LCAN1003	SA "LIBRARIA CENTRALA ANENII NOI"	66 227	5,00	MD14PARU1004	SA "PARCUL DE AUTOBUSI SI TAXIMETRE nr.8"	89 852	10,00	MD14TEF1003	SA "STEFANIA-FARM"	18 900	10,00
MD14LEG1009	SA "LEGGORN"	819 192	7,00	MD14PATI1004	SA "PARCUL DE AUTOBUSI SI TAXIMETRE nr.7"	113 643	35,00	MD14TIN1009	SA "CRISTINA-30"	69 171	1,00
MD14LEL1007	SA "De colectare și desfacere a cerealelor din Olanesti"	120 854	5,00	MD14PATI1004	SA "PARCUL DE AUTOBUSI SI TAXIMETRE nr.9 din Bricei"	101 914	10,00	MD14SUCL1009	SA "SUCINCA SA"	78 546	2,00
MD14LEV1005	SA "LEMMAR"	439 312	15,00	MD14PAU1001	SA "PARCUL DE AUTOBUZI DIN BALTI"	459 677	11,00	MD14SUUD1005	SA "SUD TRANS"	750 612	5,00
MD14LEV1003	SA "TIPOGRAFIA LEVOA"	75 721	4,00	MD14PCSD1008	SA "PROFLCONS"	83 822	5,00	MD14SUPE1008	SA "SUPER-MANAGEMENT"	115 582	4,00
MD14LUA1002	SA "LUA"	636 937	10,00	MD14PECT1009	SA "SPECTRUL"	377 667	23,00	MD14SUUS1005	SA "SUCCES"	43 427	15,00
MD14LIC1000	Agrofirma "Cimislia" SA	50 582	1 000,00	MD14PCV1001	SA "SPICUSOR - V"	89 403	14,00	MD14TAMD1005	SA "SPERANTA - MD"	52 304	20,00
MD14LIBR1002	SA "LIBERTATEA"	66 270	1,00	MD14PERU1007	SA "PEPINIERA PISCICOLA ZONALA CAHUL"	468 105	10,00	MD14TARA1003	SA "AGROTECHSERVICE TARACLA"	120 685	10,00
MD14LIC1000	SA "FERTILITATEA"	246 636	3,00	MD14PERU1003	SA "PERSPECTIVA"	32 403	10,00	MD14TATE1007	SA "FABRICA DE PRODUSE LACTATE DIN CIMISIU"	94 523	10,00
MD14LICE1006	SA "GLICERA"	22 541	15,00	MD14PERU1008	SA "PESTE"	1 182 197	1,00	MD14TAV1007	SA "TAXI SERVICE"	134 754	0,00
MD14IDE1005	SA "FEDII ITAR"	122 938	10,00	MD14PETF1007	SA "PESTE"	4 180	10,00	MD14UDV1001	SA "SUD VEST MONTAJ"	750 612	5,00
MD14LIFT1006	SA "LIFTMONTAJ"	627 128	1,00	MD14PETF1002	SA "PETRANICA"	19 183	200,00	MD14UDE1008	SA "TAKTUS"	14 756	1,00
MD14LINC1005	SA "LINCOM-101"	20 956	6,00	MD14PCU1002	SA pentru repararea tehnicii agricole "RTS-SPICUSOR"	83 968	10,00	MD14UAV1007	SA "DE PRODUCERE SI COMERT BOTAVA"	382 717	1,00
MD14LIPC1003	SA "Intreprinderea de colectare a cerealelor din Lipcani"	6 734	10,00	MD14PICV1001	SA "SPICUSOR - V"	42 792	1,00	MD14UDE1008	SA "TUTUN-CTC"	314 560	10,00
MD14LILA1001	SA "FERTILITATEA-ANENII NOI"	275 549	10,00	MD14PRAU1000	SA "TREPIRENA Mixta "PIELE"	1 347 968	8,00	MD14TACD1007	SA "TDA"	752 736	8,00
MD14LIV1007	SA "LIVADA"	35 838	20,00	MD14PRAU1001	SA "PIELART"	1 194 432	40,00	MD14TEBS1007	SA "TEBAS"	1 064 559	10,00
MD14LODE1007	SA "GLODENI REPARATIE"	31 078	60,00	MD14PRAU1003	SA "PIETRIS"	416 733	12,00	MD14TERC1004	SA "ETER-C"	124 773	1,00
MD14LOGH1001	SA "LOGHIA"	63 658	5,00	MD14PLD1003	SA "PILOT"	30 096	18,00	MD14TERC1000	SA "TELECOMRUT"	29 339	10,00
MD14LORD1002	SA "AVICOLA - NORD"	2 699 172	1,00	MD14PLR1004	SA "PIRAMIDA-V"	44 767	10,00	MD14TAV1008	SA "PROTECTIA"	5 152	20,00
MD14LORI1007	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN FLORESTI"	177 269	2,00	MD14PV0107	SA "Pervomaiso - Vin"	155 317	10,00	MD14TDE1008	SA "Intreprinderea de reparatie si deservirea tehnicii"	47 613	17,00
MD14LUT1007	SA "Moldotot"	58 876	10,00	MD14PLR1001	SA "PLANETA-CARTE"	27 648	5,00	MD14TEH1007	SA "MOLDTEHMED"	106 740	10,00
MD14LOVE1005	SA Farmacia "ALOENI"	203 008	1,00	MD14PLAF1008	SA "PLAI-FRUCT"	263 435	6,00	MD14TFR1005	SA "THEROPTMED"	62 877	12,00
MD14LRA1003	SA "FABRICA DE PRODUSE LACTATE DIN CALARASI"	215 603	0,00	MD14PLEX1002	SA "COMPLEX"	330 061	10,00	MD14TEM1006	SA "CONSTRUCTOR CANTEMIR"	74 965	10,00
MD14LRC1009	SA "LA RASCRUCE"	30 000	21,00	MD14PLC1000	SA "LAPLOPI"	30 328	10,00	MD14TEN1005	SA "FABRICA DIN SARATENII VECHI"	173 982	10,00
MD14LUF1009	SA "LUCEAFARUL - SERVICE"	106 369	10,00	MD14PLC1002	SA "PLOVDIV"	1 486 876	1,00	MD14TER1004	SA "FABRICA DE VINURI DIN SARATENII VECHI"	193 321	10,00
MD14LUNA1001	SA "LUMINA VIETII"	63 526	5,00	MD14PLU1003	SA "PLUMBUM"	331 071	10,00	MD14TER1005	SA "FERTILITATEA DIN STRASENI	283 490	20,00
MD14LUPA1009	SA "CAHALPAN"	2 725 642	3,00	MD14PLU1005	SA "PLUMBUM"	44 664	1,00	MD14TUR1005	SA "TERMOTRANSAUT"	5 152	20,00
MD14LUSM1002	SA "LUSMECON"	261 164	50,00	MD14PLV1005	SA "POLIGRAFIST"	80 000	10,00	MD14TET1007	SA "TETRATRASGRUP"	2 400 392	1,00
MD14LUTE1001	SA "MULTEVIT"	100 616	1,00	MD14PORT1000	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO NR.29"	157 808	7,00	MD14TETX1000	SA "BAZA COMERCIALA ANGRO - TEXTILE"	434 763	10,00
MD14MACA1007	SA "MACARA"	136 593	7,00	MD14PRU1007	SA "PORUMBITA"	7 662	10,00	MD14THC1005	SA "TEHNICA"	60 349	30,00
MD14MACI1009	SA "FARMACIA NR. 280"	105 138	1,00	MD14PPA1002	SA "PARCUL DE AUTOBUSE nr.1 DIN CHISINAU"	92 990	20,00	MD14TICE1008	SA "ANTICOR ELECTRO"	13 166	4,00
MD14MACN1002	SA "MACON"	4 373 588	5,00	MD14PRE1008	SA "PRESTIFERTIL"	54 446	10,00	MD14TICL1006	SA "TIPIK - COLOR"	3 617 297	10,00
MD14MAG1005	SA "MAGISTRAL"	1 925 958	5,00	MD14PREU1003	SA "MOLDPRESSA"	3 078	24,00	MD14TIE1000	SA "GRATIESTI - SERVICE"	182 951	1,00
MD14MAGN1009	SA "MAGNOLA - SERVCOM"	278 046	10,00	MD14PRID1004	SA "INTREPRINDerea de transport AUTO NR. 8"	136 490	10,00	MD14TRC1005	SA "TELECOMRUT"	2 400 392	1,00
MD14MAMA1005	SA "MAMALIGUTA"	1 517 545	1,00	MD14PRIP1006	SA "PRORENDIREA DE TRANSPORT AUTO NR.7"	136 398	10,00	MD14TET1007	SA "VAST - PROTECT"	67 975	5,00
MD14MAPS1009	SA "MAPASAUTO"	79 490	23,00	MD14PROB1000	BC "PROCREDIT BANK" SA	406 550	1 000,00	MD14TETR1003	SA "TIPOGRAFIA-RECLAMA"	18 597 712	6,00
MD14MAR1001	SA "FABRICA DE VINURI DIN COLIBASI "MARGARITAR"	29 401	1,00	MD14PRC1008	SA "AGROPROD"	4 248 128	1,00	MD14TIS1003	SA "TIPOGRAFIA - STRASENI"	17 734	10,00
MD14MARR1001	SA "CODRU MARE"	23 977	4,00	MD14PRQD1008	SA "SOCIETATEA de cercetari stiintifice si proiectuini in constructii	13 494	10,00	MD14TIVL0103	SA "TIPOGRAFIA - STAFAN - VODA"	30 000	10,00
MD14MARU1006	SA "AAC Hermes grup"	72 675 153	1,00	MD14PRU1002	SA "PRUT"	65 097	10,00	MD14TIVL0104	SA "TIPOGRAFIA - STAFAN - VODA"	81 207	20,00
MD14MARU1006	SA "MARCELESTI - COMBI"	1 788 480	1								

Producătorii autohtoni din industria zahărului solicită sprijin din partea statului

Uniunea producătorilor de zahăr din Moldova (UPZM) și Asociația crescătorilor sfecliei de zahăr solicită susținerea Guvernului ca urmare a introducerii de către Federația Rusă a taxei vamale la zahărul produs în Republica Moldova, în mărime de 340 de dolari SUA pentru o tonă, începînd cu data de 1 septembrie 2014, informează MOLDPRES.

Președintele Consiliului UPZM, Alexander Koss, a declarat, în cadrul unei conferințe de presă de astăzi, că anul acesta în țară vor fi produse pînă la 170 mii de tone de zahăr, dintre care 37,4 mii de tone (cu 10% mai mult față de anul trecut) vor fi exportate pe piața Uniunii Europene, ca urmare a semnării de către R. Moldova a Acordului de Asociere cu UE.

"Pe piața Rusiei urma să exportăm 65 mii de tone de zahăr în valoare de pînă la 650 mln de lei. Odată cu blocarea acestui export de către autoritățile Federației Ruse, dorim să ne conectăm la dialogul pe care Guvernul îl poartă cu producătorii de fructe, legume și conserve, pentru ca prin efort conjugal să depășim situația creată", a remarcat președintele Uniunii.

La rîndul său, Alexandru Slusari, președinte al Uniunii Asociațiilor Producătorilor Agricoli "UniAgro-Protect", a menționat că pentru a diminua impactul negativ al sanctiunilor impuse de autoritățile de la Moscova, este necesar aportul Guvernului în vederea purtării unor negocieri cu UE pentru a majora contingentul de export al zahărului pe piața comunitară. O altă măsură, la fel de importantă, ar fi declararea unui moratoriu la orice schimbare a cadrului juridic și fiscal (taxă vamală, regulament de import, 8% TVA pentru zahăr), ceea ce va permite cel puțin păstrarea pieței interne a zahărului produs în Moldova.

În context, Raisa Bejan, șefa Direcției executive a UPZM, a specificat că situația producătorilor din industria zahărului s-ar ameliora în cazul aplicării unor restricții la livrările de zahăr brut din trestile, importat în țară fără achitarea taxelor vamale. "Avem propunerî raționale, realizabile și fără tentă politică, cum ar fi acordarea unor subvenții pentru tehnica agricolă, sisteme de irigare și a unei recompense de cel puțin 150 de lei pentru o tonă de sfeclă de zahăr recoltată", a accentuat sursa citată.

În prezent, prețul mediu angro pentru zahăr în Republica Moldova este de 10,10 lei pentru un kilogram sau 733 de dolari SUA pentru o tonă. Aceeași cantitate de zahăr costă 761 dolari SUA în Ucraina, 768 dolari SUA în Rusia, 796 dolari SUA în Belarus și 906 dolari SUA în Kazahstan, notează MOLDPRES.

Banca națională a extins termenele de rambursare a datoriilor la credite pentru întreprinderile CAI

Datorile unei serii de agenți economici din industria alimentară, agricultură și complexul vinicol pot fi achitate cu 90 de zile mai târziu de termenul stabilit. Consiliul de Administrație al Băncii Naționale a Moldovei (BNM), a probat această hotărâre în condițiile în care Rusia a impus restricții la livrările de produse agricole și vinicole moldovenești în Federația Rusă.

Într-un comunicat al BNM, citat de agenția "INFOTAG", se menționează că cerințele cu privire la evaluarea de către bănci a datoriilor unor categorii de debitorii au un caracter provizoriu.

Băncile vor trece la pierderi creditele acordate debitorilor sus-menționat, dacă perioada de întârziere a plăților de rambursare a creditelor va depăși 450 zile și nu 360 zile, precum prevede Regulamentul cu privire la clasificarea activelor și angajamentelor conditionale.

Totodată, hotărârea Consiliului de Administrație al BNM va fi în vigoare doar până la 31 decembrie 2015. Derogările provizorii de la Regulamentul în vigoare sunt aplicabile doar creditelor eliberate până la 31 iulie 2014 și debitorilor a căror activitate de bază constituie cultivarea, prelucrarea, conservarea sau comercializarea fructelor și legumelor, producția, prelucrarea, conservarea cărnii și a produselor din carne, viticultura, vinificația și comerțul cu produsele vitivinicoare.

În opinia BNM, decizia în cauză le va oferi debitorilor vizată timp suplimentar pentru a se adapta la noile condiții de comerț cu Federația Rusă. Potrivit unor estimări preliminare, prevederile hotărârii se vor aplica unui număr de circa 1,6 mii de debitori, cu un volum total de credite de 4,6 miliarde lei.

Agenția "INFOTAG" a comunicat anterior că în luna iulie Rosselhonzadzor a aplicat interdicție la importurile de conserve, fructe și legume moldovenești în Federația Rusă. Anterior, Rospotrebnadzor a interzis livrările de produse vinicole moldovenești. Iar din 1 septembrie, autoritățile ruse, în mod unilateral și contrar prevederilor privind liberul schimb în CSI, pun în aplicare taxe vamale la mărfurile din R. Moldova. În aceste condiții, producătorii agricoli și procesatori au solicitat sprijin guvernului, care le-a fost promis și la nivel de prim-ministrul, și la nivel de BNM.

Producători autohtoni au fost informati despre modalitățile de export al mărfurilor pe piața UE

Circa 40 de agenți economici din domeniul agroalimentar au participat la un seminar practic privind comerțul liber cu UE, care s-a desfășurat pe 9 august la Chișinău și a fost organizat de Camera de Comerț și Industrie a R. Moldova împreună cu Asociația Businessului European /EBA/, informează MOLDPRES.

Training-ul a avut loc în cadrul Proiectului "Acordul de Liber Schimb Aprofundat și Comprehensiv Republica Moldova – Uniunea Europeană. Informarea și consolidarea capacităților agenților economici".

Potrivit lui Sergiu Harea, director al Departamentului Economie al CCI, "pătrunderea pe oricare nouă piață de desfacere necesită o bună documentare și informare. Deoarece mărfurile moldovenești nu prea sunt cunoscute de către consumatorii din statele UE, iar producătorii noștri nu știu care sunt cerințele și regulile de acces pe piața comunitară, CCI și EBA au solicitat suportul experților internaționali.

UE ne-a oferit o deschidere largă, iar pentru întreprinzătorii din Republica Moldova este o provocare să se adapteze la noile circumstanțe, să exploreze o nouă piață, unde există noi standarde și o concurență acerbă", a accentuat sursa citată.

Participanții la training au obținut informații practice referitor la normele pentru procesul de producere, certificare, administrarea vamală, purtarea negocierilor, comerțul propriu-zis pe piața UE. În context, lectorul belgian Luc Van Looveren, expert operațional al relațiilor cu UE, a apreciat pozitiv faptul că întreprinzătorii au posibilitatea de a se informa și instrui. "Pe parcursul săptămînii am desfășurat seminare similare la Bălți, Edineț, Soroca, Comrat, Cahul și a. Oamenii de afaceri au fost interesați, în special, de tarifele la import/export, cotele tarifare pentru Republica Moldova, cerințele tehnice. Le-am oferit un set de resurse web ale UE unde sunt publicate și actualizate permanent aceste informații, pentru ca ei să poată monitoriza permanent situația", a menționat Luc Van Looveren.

De asemenea, participanții la eveniment au luat cunoștință de standardele obligatorii pentru produsele agricole și alimentare, standardele benevole, fără de care nu vor putea să-și comercializeze mărfurile", a mai precizat expertul.

Proiectul "Acordul de Liber Schimb Aprofundat și Comprehensiv Republica Moldova – Uniunea Europeană. Informarea și consolidarea capacităților agenților economici" este realizat de CCI și EBA, fiind finanțat de Corporația Financiară Internațională și Guvernul Suediei. Dat fiind numărul mare de solicitați, ciclul de instruire referitor la comerțul pe piața UE va continua și pe parcursul lunilor septembrie și octombrie.

Moldova sporește exportul în UE și îl reduce în CSI

Volumul exportului moldovenesc, în ianuarie-iunie 2014, a însumat 1 miliard 172,3 milioane de dolari sau cu 3,2% mai mult față de aceeași perioadă a anului trecut, iar volumul importului s-a redus cu 1,8% și a constituit 2 miliarde 547,3 milioane de dolari, relatează NOI. md.

Potrivit datelor Biroului Național de Statistică, exportul mărfurilor autohtone, în semestrul I al anului 2014, a însumat 727,7 mil. dolari (62,1% din volumul total) sau cu 5,4% mai puțin decât în aceeași perioadă a anului trecut. Reexportul a constituit 444,6 mil. dolari (37,9% din volumul total al exportului) sau cu 21,1% mai mult față de perioada similară a anului precedent.

Volumul exportului moldovenesc în statele CSI, în perioada de referință, a însumat 385,4 mil. dolari sau cu 15,2% mai puțin față de ianuarie-iunie 2013. Exportul moldovenesc în țările UE a constituit 620,8 mil. dolari, majorându-se cu 21,4% față de aceeași perioadă a anului 2013, iar exportul în alte state s-a redus cu 2,5% – pînă la 166,1 mil. dolari.

Ponderea țărilor CSI în volumul total al exportului moldovenesc s-a redus de la 40% pînă la 32,9%, ponderea statelor UE a crescut de la 45% pînă la 53%, iar ponderea altor state s-a micșorat de la 15% pînă la 14,1%.

Totodată, volumul importului în Moldova din statele CSI, în ianuarie-iunie 2014, s-a redus cu 13,3% și a însumat 703,2 mil. dolari, din țările UE s-a majorat cu 8,6% și a constituit 1 mld. 242,9 mil. dolari, iar din alte state s-a redus cu 5,9% – pînă la 601,2 mil. dolari. Ponderea statelor CSI în volumul total al importului moldovenesc s-a redus de la 31,3% pînă la 27,6%, ponderea țărilor UE a crescut de la 44,1% pînă la 48,8%, iar ponderea altor state s-a diminuat de la 24,6% pînă la 23,6%.

Deficitul balanței comerciale a Moldovei s-a redus

Deficitul balanței comerciale a Moldovei s-a redus, țara înregistrînd o creștere a exporturilor de mărfuri și o reducere a importurilor, informează NOI. md. Astfel, potrivit datelor Biroului Național de Statistică, deficitul balanței comerciale a Moldovei în semestrul I al anului 2014 a fost format în valoare de 1 miliard 375 de milioane de dolari, o scădere de 82,7 milioane de dolari sau cu 5,7% comparativ cu aceeași perioadă din 2013.

În particular, volumul exporturilor moldovenești în ianuarie-iunie 2014 s-a ridicat la 1 miliard 172,3 milioane de dolari, crescînd cu 3,2% față de aceeași perioadă din 2013, în timp ce importurile au scăzut cu 1,8% – pînă la 2 miliarde 547,3 milioane de dolari. Gradul de acoperire a importurilor cu exporturi în primele 6 luni ale anului 2014 a fost de 46% față de 43,8% în aceeași perioadă din 2013.

Cel mai mare deficit al balanței comerciale în semestrul I al anului 2014 Moldova l-a avut cu China – 214 milioane de dolari (-3,2% comparativ cu aceeași perioadă a anului 2013). Urmează țări precum Ucraina – 203,5 mil. dolari (-15%), România – 159,1 mil. dolari (+ 27,3%), Germania – 144,4 mil. dolari (+5,6%), Rusia – 107,4 mil. dolari (+63%), Turcia – 84,7 mil. dolari (-17,4%), Austria – 49,8 mil. dolari (-13,8%), Ungaria – 42,3 mil. dolari. (+5,4%), Italia – 41,4 mil. dolari (-48,2%), Polonia – 37,3 mil. dolari (+70,5%) și Franța – 33,2 mil. dolari (-14,5%).

ÎN ATENȚIA ACȚIONARILOR S.A. „DRUMURI – CRIULENI”

La 25 iulie 2014 a avut loc adunarea generală extraordinară a acționarilor S.A. „Drumuri- Criuleni”, la care au fost prezenti 3 acționari, cvorumul a constituit 99,14% din numărul total de acțiuni cu drept de vot.

LA ADUNAREA GENERALĂ AU FOST PRIMITE URMĂTOARELE DECIZII:

- de transmis cu titlu gratuit patrimoniul, aflat în gestiune economică la S.A. „Drumuri- Criuleni” către IS „Administrația de Stat a Drumurilor”,
- de exclus bunurile, incluse în capitalul social al S.A. „Drumuri- Criuleni” și de transmis către IS „Administrația de Stat a Drumurilor”,
- de achiziționat de către S.A. „Drumuri- Criuleni” acțiunile plasate de ea în scopul reducerii capitalului social al Societății,
- de a reduce capitalul social al S.A. „Drumuri- Criuleni” prin anularea acțiunilor de tezaur, formate în rezultatul transmiterii patrimoniului. De a aproba modificările și completările în statutul societății S.A. „Drumuri- Criuleni”,
- de a împuțini pe d-nul Macari Tudor și d-na Natalia Budici cu dreptul de a semna modificările și completările în statutul societății pentru înregistrare la Camera de Comerț și Industrie.

Procesul-verbal al adunării generale ordinară a fost autentificat de către membrii comisiei de cenzori a societății.

SA „Confort-A.M.”

anunță că la data de 06.08.2014 pe adresa: mun. Chișinău, str. Varșavia, 6, s-a desfășurat adunarea extraordinară cu prezența acționarilor, cvorumul a constituit 98,223%

A FOST APROBATĂ UNANIM HOTĂRÍREA:

1. Privind aprobarea unor tranzacții de proprietăți.

VIENNA INSURANCE GROUP AG Wiener Versicherung Gruppe

societate înregistrată și activând în conformitate cu legile Republiei Austria, sediu: Schottenring 30, 1010 Viena, Republica Austria, număr de înregistrare FN 75687 f (în continuare "Societatea"), în calitate de acționar ce deține peste 50% din valorile mobiliare cu drept de vot ale Societății de Asigurări-Reasigurări "Donaris Group" Societate pe Acțiuni, sediu: Str. 31 August 1989 nr. °108/1, mun. Chișinău, Republica Moldova, IDNO°1002600020908 (în continuare "SAR Donaris Group SA"), prin prezența, anunță toate persoanele interesate că, în rezultatul petrecerii ofertei de preluare obligatorii a acțiunilor ordinare nominative, clasa I, reprezentând toate împreună 6,214% din capitalul social și drepturile de vot ale SAR Donaris Group SA: doi acționari ai SAR Donaris Group SA, deținând împreună 241 de acțiuni ordinare nominative, clasa I, reprezentând 0,043% din capitalul social și drepturile de vot ale SAR Donaris Group SA, și-au exprimat acordul (acceptul) de a vinde Societății acțiunile pe care le dețin în SAR Donaris Group SA.

Având în vedere cele de mai sus și sub rezerva neexercitării de către ceilalți acționari minoritari ai SAR Donaris Group SA a dreptului de preemption în privința acțiunilor pe care cei doi acționari acceptanți ai ofertei Societății le-au acceptat spre vânzare Societății, ca urmare a desfășurării ofertei de preluare a obligatorii, Societatea urmează să dețină 524625 (cinci sute douăzeci și patru mii și șase sute douăzeci și cinci) acțiuni ordinare nominative, clasa I, reprezentând 93,829% din capitalul social și drepturile de vot ale SAR Donaris Group SA.

Careva contraoferte în cadrul ofertei de preluare obligatorii a acțiunilor SAR Donaris Group SA nu au fost primite de Societate.

“Banca de Finanțe și Comerț” S.A.

În atenția acționarilor “Băncii de Finanțe și Comerț” S.A. cu privire la Adunarea generală extraordinară prin corespondență a acționarilor din 01 august 2014.

La data și ora stabilită de către Consiliul Băncii (30 iulie 2014, orele 17:00, inclusiv), au fost depuse de către acționarii Băncii 32 de buletine de vot, care au împuterniciri egale cu 1 141 836 voturi, ce constituie 86,80% din numărul total al voturilor acționarilor Băncii. 8 buletine de vot, care dețin 100 110 voturi, care constituie 7,61% din numărul total al acțiunilor plasate, în conformitate cu cerințele art. 57, alin. (5) al Legii cu privire la societățile pe acțiuni, au fost considerate ca fiind nevalidabile. În lista acționarilor cu drept de vot au fost introduse 24 de buletine de vot, ce dețin 1 041 726 voturi, care constituie 79,19% din numărul total al acțiunilor plasate.

REZULTATELE VOTURILOR PENTRU FIECARE CHESTIUNE DIN ORDINEA DE ZI SUNT URMĂTOARELE:

Referitor la chestiunea întâi din ordinea de zi „A împuternici Președintele Consiliului Băncii, DI Oleg Voronin îndeplinirea funcțiilor Președintelui Adunării generale extraordinare prin corespondență a acționarilor băncii”, de către participanți s-a votat “PENTRU” – unanim.

Referitor la chestiunea a doua din ordinea de zi „A împuternici Secretarul Consiliului Băncii, DI Dumitru Cojocaru îndeplinirea funcțiilor Secretarului Adunării generale extraordinare prin corespondență a acționarilor băncii”, de către participanți s-a votat “PENTRU” – unanim.

Referitor la chestiunea a treia din ordinea de zi – “Constituirea Comisiei de numărare a voturilor”, în urma votării a fost constituită Comisia de numărare a voturilor în componența următorilor acționari:

- Vladimir Griceanu – Șeful Secției Juridice a Băncii;
- Larisa Iodco – Economist principal al Secției Juridice a Băncii;
- Lilia Frolovscaia – Șeful Secției Audit intern al Băncii.

Pe chestiunea a patra a ordinii de zi, cu privire la introducerea modificărilor în Statutul „Băncii de Finanțe și Comerț” S.A., modificările propuse au fost aprobată “PENTRU” – unanim.

Referitor la chestiunea a cincea din ordinea de zi „A pune în sarcina Societății de audit „Grant Thornton Audit” SRL, care îndeplinește împuternicirile Comisiei de Cenzori a Băncii, autentificarea procesului-verbal al Adunării generale extraordinare prin corespondență a acționarilor Băncii”, de către participanți s-a votat “PENTRU” – unanim.

Organul executiv al „Băncii de Finanțe și Comerț” S.A.

Акционерное общество “COTITEB-GRUP” SA

ставит Вас в известность о поступившем предложении о продаже простых именных акций общества (государственный регистрационный номер ценных бумаг MD14TIPU1003) в количестве 15232 штук по цене 10 лей за акцию на общую сумму 152 320 лей.

“Fertilitatea Chisinau” SA

La Adunarea Generală anuală a acționarilor din 09.08.2014 cu cvorumul de 64,89% din numărul total de acțiuni cu drept de vot,

AU FOST ADOPTATE URMĂTOARELE DECIZII:

- Aprobată darea de seamă a organului executiv și comisiei de cenzori, darea de seamă financiară pe anul 2013, bilanțul întreprinderii și modalitatea de repartizare a beneficiului. La fel au fost aprobată direcțiile principale de activitate în 2014 – 2015.
- A fost aprobat statutul în redacție nouă
- Domnul Chetruș Roman Roman a fost ales în calitate de Administrator al societății, iar d-nul. V. Sușchevici în calitate de cenzor.

Societatea pe acțiuni «AVICOLA-NORD»

cu sediul or. Fălești, str. Mihai Eminescu, 64, vă aduce la cunoștință că la data de 31 iulie 2014 a avut loc adunarea generală anuală a acționarilor, cu prezența acționarilor, cvorumul – 91% din numărul total de 2699172 acțiuni ordinare nominative cu drept de vot plasate de societate. La adunare s-au discutat chestiunile din ordinea de zi și prin vot unanim

S-AU APROBAT URMĂTOARELE HOTĂRÎRI:

1. S-a aprobat darea de seamă financiară a societății pentru 2013
2. S-a aprobat darea de seamă anuală a consiliului societății pentru 2013
3. S-a aprobat darea de seamă anuală a comisiei de cenzori pentru 2013
4. S-a ales membrii comisiei de cenzori
5. S-a aprobat încreșterea înainte de termen a împuternicirilor membrilor consiliului societății și s-a ales noua componență a consiliului societății
6. S-a aprobat repartizarea profitului anual pe anul 2013
7. S-au aprobat normativele de repartizare a profitului societății pentru anul 2014
8. S-a aprobat organizarea de audit și s-a stabilit cantumul retribuției serviciilor ei.

S.A. «RED NORD-VEST»

informează, că la data 22.07.2014 a avut loc adunarea generală extraordinară a acționarilor, la care s-a prezentat reprezentantul unicului acționar (statul – reprezentant de Agentia Proprietății Publice), care deține 100% din acțiunile cu drept de vot.

LA ADUNARE AU FOST APROBATE URMĂTOARELE HOTĂRÎRI:

- A modifica capitalul social al S.A. „RED Nord-Vest” prin mărirea acestuia cu 14 060330 lei de la valoarea actuală 86 113366 lei până la valoarea de 100 173 696 lei în următorul mod:

- 1) Mărirea capitalului social se va efectua prin plasarea în cadrul emisiei a II-a suplimentare a 1406033 acțiuni ordinare nominative de prima clasă cu valoarea nominală 10 lei fiecare.
- 2) Acțiunile plasate și subscrise în cadrul emisiiei a II-a suplimentare vor fi plătite integral cu o parte din capitalul propriu al societății S.A. „RED Nord-Vest”, care depășește capitalul social și anume cu 14 060 330 lei, care constituie partea din profitul net, al anilor 2012-2013 distribuită pentru investirea în dezvoltarea producției, (decizii aprobată în cadrul adunării generale ordinare a acționarilor din 30.04.2013 și respectiv, 08.05.2014).
- 3) Acțiunile de prima clasă plasate în cadrul emisiei a II-a suplimentare în număr de 1 406 033 sunt subscrise exclusiv (100%) de către unicul acționar actual a societății – Agentia Proprietății Publice.
- 4) A aproba informația privind valorile mobiliare plasate.
- 5) A aproba lista subscritorilor la valorile mobiliare.
- 6) A aproba darea de seamă privind rezultatele emisiunii valorilor mobiliare și a calificării emisiunii valorilor mobiliare ca fiind efectuată.

- A aproba modificările și completările la statutul societății conform totalurilor măririi capitalului social, precum și a-l împuternici pe șeful serviciului juridic S.A. „RED Nord-Vest”, Dorel GREJDIERU, cu dreptul: de a depune modificările respective și înregistrarea acestora la Camera Înregistrării de Stat, Comisia Națională a Pieței Financiare, la Registratorul independent „Real-Registr” S.A.; de semnare, prezentare și ridicare a documentelor perfectate, inclusiv a modificărilor la Statut, și altor acte necesare cuveniente; de efectuare și altor acțiuni legate de înregistrarea măririi capitalului social.

Societatea de Asigurări – Reasigurări „MOLDCARGO” SA

în baza hotărârii Consiliului Societății (proces-verbal Nr. 05 din 29 iulie 2014) anunță convocarea Adunării Generale extraordinare a acționarilor S.A.R. „MOLDCARGO” S.A. cu prezența acționarilor, care va avea loc la 17 septembrie 2014 ora 10.00, pe adresa: mun. Chișinău, str. Dimitrie Cantemir 3/1. Înregistrarea acționarilor va avea loc de la ora 09.00 pînă la ora 10.00.

ORDINEA DE ZI:

1. Cu privire la demisionarea unui membru al Consiliului Societății.
- 2.1 Se acceptă demisia unui membru al Consiliului societății, din propria inițiativă, din funcția deținută de membru Consiliului Societății „Piscicola Gura Bicului” S.A., dl V. Chircu.
- 2.2 Alegerea membrilor Consiliului societății.
- 2.3 De ales Consiliul Societății: Chirtoca A., Tvetcova S., Boestean Gh., Bulat S., Colenov I.
- 2.4 Consiliul Societății sunt alesi pe un termen de un 1 an:
3. Semnăturile Președintelui adunării și secretarului adunării generale ordinare a acționarilor să fie autentificat, de către Comisia de cenzori a Societății.

“Piscicola Gura Bicului” S.A.

COMUNICAT INFORMATIV

Deciziile adoptate la adunarea generală extraordinară a acționarilor din 11 august 2014

AU FOST APROBATE PRIN VOT UNANIM URMĂTOARELE CHESTIUNI:

1. “Cu privire la demisionarea unui membru al Consiliului Societății.”
- 1.1 Se acceptă demisia unui membru al Consiliului societății, din propria inițiativă, din funcția deținută de membru Consiliului Societății „Piscicola Gura Bicului” S.A., dl V. Chircu.
2. “Alegerea membrilor Consiliului societății.”
- 2.1 De ales Consiliul Societății: Chirtoca A., Tvetcova S., Boestean Gh., Bulat S., Colenov I.
- 2.2 Consiliul Societății sunt alesi pe un termen de un 1 an:
3. Semnăturile Președintelui adunării și secretarului adunării generale ordinare a acționarilor să fie autentificat, de către Comisia de cenzori a Societății.

In atenția acționarilor SA “ITA din Fălești”

COMUNICAT INFORMATIV

La 16 mai 2014 pe adresa or. Fălești str. Ungheni 5 a avut loc adunarea generală a acționarilor SA ITA din Fălești, la care au participat 36 de acționari, deținând 1593211 acțiuni, sau 89,6% din numărul total de acțiuni cu drept de vot.

ADUNAREA A APROBAT

- Darea de seamă anuală a consiliului Societății, privind rezultatele economico-financiare pe anul 2013
- Darea de seamă a comisiei de cenzori pe anul 2013.
- Componența nominală a Consiliului Societății – Negura Tatiana, Benea – Popușoi Elina, Guțul Pavel, Iarovoii Tudor, Bejan Nicolae.
- Componența comisiei de cenzori – Cernavaca Domnica, Grusca Valentina, Cernavaca Ion.

Spre atenția acționarilor ai „EDILITAR” SA

ANUNȚ DE OFERTĂ PUBLICĂ

Donțu Igor, domiciliat: Republica Moldova, or. Căușeni, str. Miron Costin, în continuare „Ofertant”, anunță oferta publică de preluare obligatorie a valorilor mobiliare pe piața secundară a valorilor mobiliare, obiectul căreia îl constituie procurarea a 72 030 acțiuni ordinare nominative cu drept de vot, cu valoarea nominală de 10,00 lei fiecare, cod ISIN MD14LIDE1005, emise de către Societatea pe acțiuni „EDILITAR”, nr. 1005608001357 din 29.01.1998, adresa juridică: MD-4301, or. Căușeni, str. Poleanicikin, 21 Republica Moldova la prețul de 2,40 lei per acțiune, cu termen de acțiune a ofertei publice de 30 zile din data anunțării ofertei prezente (de la 13 august 2014 pînă la 11 septembrie 2014).

Oferta dată este înregistrată în Comisia Națională a Pieței Financiare la data de 31 iulie 2014 (hotărârea CNPF nr. 38/1).

Până la anunțarea ofertei prezente, Ofertantul deține 50 908 acțiuni ordinare nominative cu drept de vot, cu valoarea nominală de 10,00 lei fiecare, cod ISIN MD14LIDE1005, emise de către emitentul nominalizat. Persoanele afiliate ale Ofertantului dețin 44 496 acțiuni ordinare nominative emitentului nominalizat.

Oferta publică va fi deservită de către Compania de Brokeraj „PROAJIOC” SA, nr. 1002600048696 din 13.11.2008, adresa juridică: MD-2062, mun. Chișinău, bd. Dacia, 53/4, of. 5, tel. 92-34-29, fax 56-76-46.

Doritorii pot lua cunoștință cu prospectul ofertei publice pe piață secundară și primii informații suplimentare în fiecare zi lucrătoare între orele 9.00-17.00 pe parcursul termenului de acțiune a ofertei publice la Compania de Brokeraj „Proajoc” SA pe adresa: MD-2062, mun. Chișinău, bd. Dacia, 53/4, of. 5, tel. 92-34-29, fax 56-76-46.

„Mărculești-Combi” S.A.

Aduce la cunoștința persoanelor cointerestate că la data de 01 august 2014 s-a desfășurat adunarea generală ordinată anuală repetată a acționarilor cu prezența lor, în care au participat deținătorii ai 98,05% din numărul total de acțiuni cu drept de vot.

ADUNAREA A APROBAT

URMĂTOARELE DECIZII:

1. Cu privire la activitatea întreprinderii pe anul 2013 și aprobaerea direcțiilor prioritare de activitate ale Societății pentru anul 2014;
2. Cu privire la aprobaerea dării de seamă a Consiliului Societății pentru anii 2012 și 2013;
3. Cu privire la examinarea și aprobarea dării de seamă a Comisiei de Cenzori pe anii 2012 și 2013. Examinarea concluziei companiei de audit pe anul 2013;
4. Cu privire la aprobarea normativelor repartizării profitului pe anii 2013 și 2014. Aprobarea și repartizarea profitului net pentru anii 2012 și 2013;
5. Cu privire la alegerea membrilor Consiliului Societății și rezervei. Stabilirea canticumului de retribuire a muncii membrilor Consiliului Societății;
6. Cu privire la alegerea membrilor Comisiei de Cenzori a Societății. Stabilirea canticumului de retribuire a muncii membrilor Comisiei de Cenzori;
7. Cu privire la confirmarea companiei de audit pe anul 2014 și stabilirea retribuției serviciilor ei;
8. Autentificarea procesului-verbal al adunării generale ordinare repetitive a acționarilor, s-a propus din partea acționarilor ca procesul-verbal să fie autentificat de către membrii Comisiei de Cenzori în exercițiu.

CAPITAL

Двуязычное издание Национальной комиссии по финансовому рынку

Обзор
июньских биржевых
сделок

2

Решения
Национальной комиссии
по финансовому рынку

3

Обозреватель финансового рынка

Market

<http://www.capital.market.md> Nr.31 (551)
Среда, 13 августа 2014 г.

Цена 5 лей

Интервью с президентом
Фондовой биржи Молдовы
Корнелием Доду

4

НКФР за стимулирование развития небанковского финансового рынка

Национальная комиссия по финансовому рынку (НКФР) выдвинула ряд предложений в целях изменения инвестиционного климата на небанковском финансовом рынке Молдовы. В понедельник состоялась пресс-конференция «Стимулирование развития небанковского финансового рынка при помощи налоговых инструментов» с участием вице-председателей НКФР Юрия Филипа и Нины Доска, которые изложили основные идеи этих предложений.

«Наши предложения касаются изменения политики на небанковском финансовом рынке, а именно на рынке ценных бумаг, рынке страхования и рынке коллективного размещения. Вместе с тем, необходимо направить совместные усилия на стимулирование развития небанковского финансового рынка», – заявил Ю. Филип.

По его словам, ряд предложений НКФР был направлен министерству финансов, чтобы их учли при разработке налоговой политики. Напомним, что в соответствии со Стратегией развития небанковского финансового рынка на 2011-2014 годы, НКФР вместе с Минфином являются органами, ответственны-

ми за разработку проектов по внесению изменений и дополнений в налоговое законодательство на небанковском финансовом рынке.

«Одна из поправок, предложенная НКФР Минфину, связана с негосударственными пенсионными фондами. Сегодня, согласно Налоговому кодексу, для физического лица сумма, внесенная в негосударственный пенсионный фонд от имени физического лица в течение налогового года, вычитается из налогооблагаемого дохода, и не должна превышать 15 процентов дохода, заработка им в налоговом году», – считает Ю. Филип.

По его словам, сумма отчислений в негосударственный пенсионный фонд также включена в базу расчета взносов в фонд государственного соцстрахования и обязательного медицинского страхования. Таким образом, не-

Это мало по сравнению с европейскими нормами (неограниченными для физлиц в Венгрии, например, где рынок негосударственных пенсионных фондов очень развит). Учитывая среднюю заработную плату по национальной экономике, работники не заинтересованы в такой маленькой сумме в виде вычета», – считает Ю. Филип.

По его словам, сумма отчислений в негосударственный пенсионный фонд также включена в базу расчета взносов в фонд государственного соцстрахования и обязательного медицинского страхования. Таким образом, не-

обходимо наличие полного вычета взносов в негосударственный пенсионный фонд, как это делается в других странах, где развита добровольная пенсионная система (например в Румынии), а именно: освобождение от подоходного налога, отчислений в публичную систему соцстрахования и обязательного медстрахования выплачиваемых взносов.

«На фоне демографической ситуации, стимулирование долгосрочных частных накоплений становится одной из основных

Продолжение на стр.2.

Обзор биржевых сделок за неделю

Объем биржевых торгов за период с 04 по 08 августа 2014 года составил 1,1 млн леев, что на 15,4 млн леев меньше объема предыдущей недели. В итоге проведено 16 сделок с ценными бумагами 6 эмитентов.

В Основной Секции зарегистрировано 14 сделок в объеме 738,2 тыс. леев. Цена акции КБ «Moldindconbank» АО увеличилась на 5 лей и составила 95 лей. Рыночная цена акций КБ «Moldova Agroindbank» АО уменьшилась с 1025 до 1024 лей. Ценные бумаги КБ «Mobiasbancă – Groupe Societe Generale» АО торговались по 30 лей за акцию. Цена простых именных акций хлебокомбината «Franzeluța» выросла с 18 до 18,18 лей, а рыночная цена акций общества «Icam» снизилась с 8,11 до 4,85 лей.

В Секции Прямых Сделок посредством голосовых торгов реализованы акции 2 эмитентов на сумму 403,1 тыс. леев. Продан пакет 0,03% акций КБ «Moldova Agroindbank» АО по цене 1011 лей за акцию. Цена акций кишиневской транспортной компании «Întreprinderea de transporturi auto nr. 1» увеличилась с 10 до 12 лей.

Фондовая биржа Молдовы предоставляет консалтинговые услуги в области лицензируемой деятельности (биржевой).

Информация по телефону 022-27-76-36.

www.moldse.md

Фондовая биржа Молдовы

На сайте ТПП Молдовы можно найти информацию о выдаче свидетельств о форс-мажорных обстоятельствах

Как отмечается в сообщении Торгово-промышленной палаты Молдовы, в частности, экономические агенты, которые нуждаются в свидетельствах, подтверждающих форс-мажорные обстоятельства, могут найти всю необходимую информацию о процедуре их получения на сайте ТПП (www.chamber.md) в рубрике «форс-мажор».

В частности, форс-мажор означает определенное фактическое обстоятельство, непредсказуемое и неизбежное, которое объективно и без какой-либо вины со стороны должника препятствует исполнению договорных обязательств. Обычно при заключении контрактов, в оговорках о форс-мажоре стороны согласовывают, какие события будут признаны форс-мажорными, и при возникновении таких событий они будут подтверждены Сертификатом ТПП страны, где произошло событие.

В соответствии с действующим законодательством, ТПП Молдовы выдает свидетельства о форс-мажорных обстоятельствах по письменной просьбе предприятий. Это документ, подтверждающий появление форс-мажорных обстоятельств на территории Молдовы, которые не позволили экономическому агенту четко и последовательно выполнить взятые на себя договорные обязательства.

Предприниматели, заинтересованные в получении подробной информации на эту тему, могут обращаться в ТПП по телефонам: (022) 23-52-88; 067439855.

InfoMarket

CAPITAL Market

Împreună
în lumea
finanțelor

Отдел рекламы.
Тел.: +373 69 821216

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

НКФР – за стимулирование развития небанковского финансового рынка

Продолжение. Начало на стр. 1.

задач в целях поддержки системы социального страхования. Более того, взносы, получаемые страховщиками, работающими в сфере страхования жизни, как правило, инвестируются, то есть поддерживается экономическая деятельность”, – отметил Ю. Филип.

В ходе пресс-конференции отмечался тот факт, что в международной практике часто используются налоговые льготы для стимулирования вложения физическими лицами средств в страхование жизни, например, в Чехии – вычет по страхованию жизни в пределах 400 евро в год; Словакии – вычет по страхованию жизни в пределах 300 евро в год; Эстонии – вычет по всем взносам, выплаченным по договорам страхования жизни, заключенным минимум на 10 лет; Литве – вычет по всем взносам, выплаченным по договорам страхования жизни, заключенным минимум на 10 лет, но не более чем 4 минимальные зарплаты по экономике.

„В Молдове предлагается, чтобы размер вычета взносов в страхование жизни, здоровья, несчастных случаев и рисков природных бедствий, выплачиваемых физлицами, составлял среднюю заработную плату по экономике, то есть 4225 леев”, – заявил Ю. Филип.

Нина Доска сообщила, что для обеспечения роста привлекательности инвестирования в ценные бумаги предлагается освободить от налогообложения дивиденды, выплачиваемые акционерными

обществами. „В целях обеспечения альтернативных источников финансирования экономических агентов и развития рынка капитала путем диверсификации финансовых инструментов, НКФР предложила Минфину предоставить льготы не только на государственные ценные бумаги и банковские депозиты, но и на корпоративные ценные бумаги, путем включения в список необлагаемых налогом источников дивидендов и процентов, приходящихся на облигации, выпускаемые акционерными обществами, органами центральной и местной публичной власти”, – отметила Н. Доска.

По ее словам, что касается увеличения капитала, то предлагается отменить правило, когда при продаже ценных бумаг брокер предварительно удерживал 7% от выплаты, осуществляя в пользу физлица, без того, чтобы знать в момент осуществления сделки, зарегистрирован ли увеличение капитала или нет. „Как известно, большинство граждан Молдовы стали акционерами акционерных обществ в результате вложения бонов народного достояния в ходе массовой приватизации. Из анализа статистики биржевого и внебиржевого рынков вытекает, что продажа акций держателями в большинстве случаев производится по ценам ниже их nominalной стоимости или цены купли, то есть в таких случаях нет увеличения капитала. Таким образом, необходимо освободиться от предварительного удержания из выплат в пользу физлица при

доходе, полученном в виде увеличения капитала”, – сказала Н. Доска.

Выступающие отметили тот факт, что эти предложения направляются Минфину уже несколько лет подряд, но до сих пор до их внедрения дело не дошло. „Мы уверены, что эти меры послужат развитию небанковского финансового рынка в частности и Молдовы в целом”, – считают представители НКФР.

На просьбу журналистов проинформировать факт наличия в Законе о рынке капитала двух центральных депозитариев – при Нацбанке и при Минюсте – Ю. Филип отметил, что «это первый случай в международной практике, когда министерство юстиции станет участником рынка капитала».

„Невозможно четко ответить на вопросы, так как пока неясно, как будут работать новые положения законодательства, но точно можно сказать, что этот закон повлияет на весь рынок капитала Молдовы. Сейчас у нас есть ряд вопросов, на которые, будем надеяться, мы получим вскоре ответ”, – сообщил Ю. Филип.

По его мнению, есть вероятность рисков при вступлении в силу нового Закона. „Депозитарий – это не только ведение реестра, но и, в первую очередь, клирингово-расчетные операции при сделках. Мы не знаем, возьмут ли на себя эти два депозитария только учет смены прав собственности или возьмут на себя также клиринг и расчеты”, – отметил Ю. Филип.

Татьяна СОЛОНАРЬ

Поправки в Закон о рынке капитала стали сюрпризом для НКФР

Отвечая на вопросы журналистов в ходе брифинга в понедельник, зампредседателя администрации Национальной комиссии по финансовому рынку (НКФР) Юрий Филип сказал, что комиссия попала в «деликатное положение», а «все дискуссии и достаточно напряженные переговоры о разделении полномочий между НКФР и НБМ, которые ранее велись с международными партнерами и парламентом, закончились тем, что правительство приняло поправки в Закон о рынке капитала, во многом неожиданные для участников рынка».

Юрий Филип отказался давать подробные комментарии по этому документу, поскольку пока не понятно, что именно предусматривали авторы документа, как будет функционировать рынок, с какими рисками это сопряжено. Следует отметить, что одна из поправок в Закон о рынке капитала предусматривает, что функции центрального депозитария будут выполнять Нацбанк – для субъектов публичного значения, являющихся финансовыми учреждениями, и Минюст – для других субъектов публичного интереса, кроме финансовых учреждений. Центральный депозитарий будет вправе осуществлять операции по хранению финансовых инструментов, вести реестр владельцев ценных бумаг субъектов публичного значения, расчетно-клиринговые операции по финансовым инструментам, допущенным к торгам на регулируемом рынке.

При этом за исключением Центрального депозитария, ни один другой субъект не сможет вести эту деятельность. Поправки в законодательство были промульгированы в пятницу президентом страны. «При всем уважении к правительству и мужественному шагу, на который оно пошло, позиция насчет Минюста вызывает много вопросов. Это будет первый случай в международной практике, когда министерство юстиции станет участником рынка капитала. У Нацбанка есть опыт, у них работал «квазидепозитарий» – отдел, который регулировал обращение государственных ценных бумаг. Как будет работать Минюст, пока не ясно. А именно Минюсту должны перейти все значимые общества, за исключением банков – страховые компании, инвестфонды, крупные АО», – сказа-

зал Ю.Филип, отметив, что этот закон касается всего рынка капитала. По его словам, если не выяснится, что имелось в виду с принятием этого закона, то на момент его вступления может возникнуть ситуация, когда прекратятся сделки на рынке ценных бумаг с акциями этих эмитентов. «В законе не было изменено понятие депозитария. Ведь депозитарий – это не только ведение реестра, но и, в первую очередь, клирингово-расчетные операции. Мы не знаем, что имели в виду авторы этого закона: эти два депозитария возьмут на себя только учет смены прав собственности или возьмут на себя также клиринг и расчеты. Как они будут взаимодействовать с биржей? Ведь НКФР в прошлом году завершила сложный процесс интеграции в межбанковскую расчетную систему SAPI Национального депозитария, который действует при ФБМ и совсем не упомянут в новом законе. По новому закону получается, что Национальный депозитарий не сможет обслуживать акции ни банков, ни крупных эмитентов. Пока есть много вопросов, и мы уже наладили диалог со всеми ответственными органами, чтобы получить на них ответы», – сказал Ю.Филип.

InfoMarket

Молдавское законодательство не предусматривает страхование от эмбарго

Законодательство Молдовы не предусматривает возможность страхования от рыночных рисков, как в случае с запретом поставок молдавской сельхоз- и винодельческой продукции в Россию. Об этом сообщил в понедельник на пресс-конференции заместитель председателя Национальной комиссии по финансовому рынку (НКФР) Юрий Филип.

Как передает “ИНФОТАГ”, он сказал, что “страхование от рыночных рисков не практикуется в РМ, и в настоящее время у страны нет опыта в этом направлении”.

“Закон предусматривает возможность страхования урожая от стихийных бедствий, во время перевозки, но страхование от рыночных рисков попадает в категорию форс-мажора”, – отметил Филип.

По его словам, “подобные действия во многом зависят от политического фактора, и потому их нельзя прогнозировать”.

ИНФОТАГ

Обзор июньских биржевых сделок

Общий объем биржевых торгов за первые 6 месяцев 2014 г. составил 437,2 млн леев, из них 42,1 млн леев – июньский объем (почти в 3 раза больше объема предыдущего месяца). В течение месяца проведено 105 сделок с акциями 34 эмитентов.

В июне на Бирже были зарегистрированы сделки купли-продажи акций на интерактивном рынке (Основная Секция) – 99,37% от общего объема, и сделки по продаже единых пакетов посредством голосовых торгов (Секция Прямых Сделок) – 0,63% от общего объема.

Объем интерактивных сделок составил 41,85 млн леев. Было зарегистрировано 5 сделок с акциями КБ «Moldova Agroindbank» АО на сумму 38,9 млн леев. Рыночная цена данных акций менялась в пределах 1000-1030 лей за акцию. На протяжении месяца цена акций КБ «Moldindconbank» АО уменьшилась с 95 до 90 лей.

Также, снижение рыночных цен наблюдалось у акций следующих компаний:

- КБ «Banca Socială» АО – с 132 до 98 лей за акцию;
- «Universcom» (Кишинев) – с 20 до 17 лей за акцию;
- «Franzeluța» (Кишинев) – с 19 до 18 лей за простую именную акцию;
- «Drum-2» (Оргеев) – с 2 до 1 лей за акцию;
- «Basarabia» (Оргеев) – с 0,10 до 0,05 лея за акцию.

Самыми торгуемыми были ценные бумаги общества «Întreprinderea pentru colectarea cerealelor din Rediu-Mare» (17 сделок по 10 и 13,85 лей за акцию). В общем продано почти 72% акций компании на сумму 1,6 млн леев.

Объем прямых сделок составил 265,1 тыс. леев. В рамках голосовых торгов как единые пакеты были реализованы акции 8 эмитентов по стартовой цене, за исключением акций АО «Icam», цена которых выросла в результате аукциона с 4,05 до 7,50 лей.

Список ценных бумаг, зарегистрированных на Бирже к концу июня, состоял из 774 акционерных обществ, в том числе 9-ти листинговых компаний.

В июньских торгах участвовало 13 Членов Биржи, из них лидирующие позиции заняли:

- по объемам (43,5 млн леев) – «Proajoc»;
- по количеству совершенных сделок (50 сделок) – «Broker M-D»;
- по количеству торгуемых эмитентов (13 эмитентов) – «Brokwest».

Более детальную информацию о спросе и предложении, о рыночных ценах, о статистике биржевых торгов, а также список брокерских компаний вы можете найти на сайте Фондовой Биржи Молдовы (www.moldse.md) или по тел. 022-27-54-20.

Информация о торгах публикуется: еженедельно в газете «Capital Market», ежемесячно в информационном бюллетене биржи «Bursa de Valori a Moldovei» (подпись индекс “Poșta Moldovei” – 31882).

Фондовая биржа Молдовы

Существенная доля акций банков Молдовы может являться объектом залога только при наличии предварительного согласия Нацбанка Молдовы

Это предусматривают поправки в Закон о залоге, принятые правительством под политическую ответственность перед парламентом. В первоначальной редакции закона говорилось о том, что акции банков Молдовы вообще не могут быть объектом залога, но потом формулировка этого положения в документе была смягчена, и было предусмотрено, что существенная доля акций банков Молдовы может являться объектом залога, но только при наличии предварительного согласия Нацбанка.

Губернатор НБМ Дорин Драгуцану, комментируя принятие соответствующих поправок на канале Publka TV, отметил, что главной целью документа было не запретить в целом принимать в залог акции банков, а избежать ситуации, когда через заключение контрактов о кредите и залоге можно было провести существенные изменения в контроле над банком. Глава Центробанка подчеркнул, что крайне важно знать, кто контролирует тот или иной банк, влияет на его значимые решения посредством общего собрания акционеров или Административа и менеджмента. Дорин Драгуцану отметил, что, к примеру, акционер банка, имеющий 10% его акций, получит кредит в другом банке, передав в залог свои акции. В этой ситуации есть риск, что в дальнейшем он не сможет голосовать на собрании как независимый акционер, и, возможно, за ним будет стоить или оказывать давление.

Глава НБМ подчеркнул, что в конечном варианте закона записано, что существенная доля акций банков Молдовы может быть передана в залог только при наличии предварительного согласия. «Нам важно знать, кто получает кредит и передает в залог акции банка и может, таким образом, утратить контроль над этими акциями», – сказал Дорин Драгуцану.

Решения Национальной комиссии по финансовому рынку

В ходе очередного заседания Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку от 8 августа 2014 года, был рассмотрен ряд вопросов.

Административный совет НКФР принял решение переоформить лицензию Страхового-перестраховочного общества "DONARIS GROUP" SA серии CNPF №000657, выданную 29 марта 2011 года на неограниченный срок, на право осуществления деятельности в сфере страхования (общее страхование) путем замены приложения к лицензии с:

- включением следующих адресов, по которым осуществляется лицензируемая деятельность: ул. Алба Юлия №134, мун. Кишинев; ул. Александру чел Бун, 2, г. Калараш;

- изменением адреса, по которому осуществляется лицензируемая деятельность, с ул. Александру чел Бун 57, мун. Кишинев на ул. Александру чел Бун 55, №3, мун. Кишинев;

- исключением адреса, по которому осуществляется лицензируемая деятельность: ул. Михая Эминеску, 35, с. Пересечино, Оргеевский район.

Административный совет НКФР принял решение переоформить лицензию ссудо-сберегательной ассоциации „SOFMICROCRE-DIT" серии CNPF №000036, выданную 12 февраля 2009 года на неограниченный срок, на право осуществления деятельности в сфере ссудо-сберегательных ассоциаций путем замены приложения к лицензии с:

- включением юридических лиц в качестве членов;

- территориальным расширением действия лицензии на близлежащие административно-территориальные единицы: Дондюшанский район; Сынжерейский район; Сорокский район; Флорештский район; Рышканский район; муниципий Бельцы;

- включением филиала по юридическому адресу: ул. Гуданова, 9/2, город Дрокия.

Административный совет НКФР принял решение утвердить подписание Меморандума о сотрудничестве между Национальной комиссией по финансовому рынку Молдовы и Национальной комиссией по государственному регулированию рынков финансовых услуг Украины.

Административный совет НКФР принял решение утвердить структуру Стратегии развития небанковского финансового рынка на 2015-2020 годы и план мер по ее внедрению. В процессе разработки Стратегии, структура может быть изменена в целях ее улучшения.

Административный совет НКФР принял решение переоформить лицензию Акционерного общества „MOLDASIG" серии CNPF №000707, выданную 01 ноября 2008 года на неограниченный срок, на право осуществления деятельности в сфере страхования (общее страхование) путем замены приложения к лицензии с изменением адреса, по которому осуществляется лицензируемая деятельность, с ул. Индепенденций 285, г. Сынжерей на ул. Индепенденций 235, г. Сынжерей.

Административный совет НКФР одобрил государственную регистрацию изменений, внесенных в данные Международной страховой компании „ASITO" в Государственном реестре юридических лиц, связанные с назначением исполняющего обязанности генерального директора Страховой компании „ASITO" в лице Михайло Гончарук.

Административный совет НКФР принял решение отзывать лицензию Страховой компании „EUROASIG GRUP" SA серии CNPF №000702, выданную 19 августа 2011 года на неограниченный срок, на право осуществления деятельности в сфере страхования (общее страхование). Принято решение предписать Страховой компании „EUROASIG GRUP" SA в течение 10 рабочих дней сдать в НКФР отзванную лицензию.

Административный совет НКФР принял решение выдать Страховой компании „VICTORIA ASIGURARI" SA предварительное разрешение на государственную регистрацию изменений, внесенных в учредительные документы и данные в Государственном реестре юридических лиц, связанных с увеличением уставного капи-

тала с 15 000 000 лей до 21 500 000 лей, путем дополнительной эмиссии на сумму 6 500 000 лей, оплаченной подписчиками BELLEFOND Invest Limited и PAPILLON Invest Limited.

Административный совет НКФР принял решение зарегистрировать в Государственном реестре ценных бумаг:

1.1 ценные бумаги, согласно отчету о результатах дополнительной эмиссии акций Страховой компании „VICTORIA ASIGURARI" SA (ул. Романэ 8, мун. Кишинев, IDNO 1002600029347) на сумму 6500000 лей в количестве 6500000 простых именных акций номинальной стоимостью 1 лей, с номером государственной регистрации MD14ASIG1009, за счет денежных средств;

1.2 уменьшение уставного капитала:

– Акционерного общества „MONOLIT" (бульвар Григоре Виеру, 22/1, мун. Кишинев, IDNO 1003600064701) на 2908875 лей путем аннулирования 193925 казначейских акций. Уставный капитал компании после уменьшения составит 22029750 лей (1468650 простых именных акций номинальной стоимостью 15 лей);

– Акционерного общества „AUTOPRIM SERVICE" (ул. Соколень 1/1, мун. Кишинев, IDNO 1002600028546) на 990000 лей, путем уменьшения номинальной стоимости одной акции с 101 лея до 2 лея. Уставный капитал компании после уменьшения составит 20000 лей (10000 простых именных акций номинальной стоимостью 2 лея).

Административный совет НКФР принял решение внести изменения в Постановление Национальной комиссии по финансовому рынку №11/4 от 16.02.2006 „Об аннулировании лицензии на профессиональную деятельность брокера на рынке ценных бумаг, ранее выданной обществу с ограниченной ответственностью „Broker-Service", Постановление №13/9 от 01.04.2010 о деятельности инспекторов по надзору и проверке деятельности биржевого рынка ценных бумаг (Мониторул Официал 61/234, 26.04.2010), Постановление №4/1 от 01.02.2013 о некоторых мерах по завершению процедуры ликвидации видов профессиональной деятельности на рынке ценных бумаг, ранее осуществляемых некоторыми профессиональными участниками (Мониторул Официал 27-30/120, 08.02.2013), а также дополнить Постановление №29/4 от 23.05.2014 о передаче реестров владельцев ценных бумаг (Мониторул Официал 142-146/742, 03.06.2014).

Административный совет НКФР принял решение выдать ссудо-сберегательной ассоциации „NISPORENI" лицензию категории А на право осуществления деятельности в сфере ссудо-сберегательных ассоциаций на неограниченный срок, в пределах города Ниспорены, Ниспоренского района.

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22) 859-405.

E-mail: info@cnpf.md

Существенная доля участия в банках, для владения которой нужно разрешение НБМ, будет увеличена после восстановления транспарентности структуры акционеров банков Молдовы

Об этом заявил губернатор Нацбанка Дорин Дрэгунану, комментируя на канале Publka TV принятие поправок в Закон о финансовых учреждениях, предусматривающих снижение с 5% до 1% существенной доли участия в банках, для владения которой требуется предварительное разрешение НБМ.

Он напомнил, что у Молдовы серьезные проблемы из-за отсутствия транспарентности в структуре акционеров банков, которые могут угрожать их развитию в долгосрочной перспективе. Так, международные финансовые организации, в частности, ЕБРР, уже сделали четкие заявления о том, что не будут предоставлять новые кредиты банкам без транспарентной структуры акционеров. Это ставит под угрозу реализацию крупных проектов, нуждающихся в льготном внешнем финансировании. «Проблема стратегическая. Мы находимся в чрезвычайной ситуации, для выхода из которой нужны чрезвычайные меры», – отметил Дорин Дрэгунану.

По его словам, некоторые специалисты и эксперты говорят, что решение о снижении с 5% до 1% существенной доли участия в банках, для владения которой требуется предварительное разрешение НБМ, является достаточно жестким. «Частично я согласен с этим, но это была чрезвычайная и временная мера. После восстановления транспарентности структуры акционеров банков Молдовы, после того, когда станет известно, кто реально контролирует молдавские банки, мы вернемся к увеличению размера существенной доли участия в банках, для владения которой нужно разрешение Центробанка», – сказал Дорин Дрэгунану. Он напомнил, что в ЕС такая доля составляет 10%, но при этом каждое государство в отдельности может ее уменьшать. Так, в ряде стран она составляет 2,5-3%. «После восстановления дисциплины и транспарентности в структуре акционеров банков мы будем ее повышать», – отметил президент НБМ.

Он подчеркнул также, что в Молдове есть проблемы в культуре ведения бизнеса, и уменьшение размера существенной доли само по себе недостаточно для наведения порядка, и следует ужесточить процедуры в порядке судебного приостановления решений НБМ. Дорин Дрэгунану напомнил о случае, когда НБМ установил, что группа акционеров, действуя в сговоре, купили существенные доли акций банка без предварительного разрешения НБМ, а Нацбанк, собрав доказательства о нетранспарентной сделке и скординированной деятельности, лишил их права голосовать акциями, но потом его решение было блокировано судом. Последовали судебные разбирательства с акционерами, которые были вынуждены продать акции этого банка другой компании.

Глава НБМ отметил, что после решения случая с этим банком, Нацбанк далее понемногу перейдет и к другим банкам, если сможет доказать нетранспарентность сделок по покупке их акций без предварительного решения НБМ. Дорин Дрэгунану подчеркнул, что ставится цель не осложнять сделки по продаже акций банков на фондовом рынке, а навести порядок в структуре акционеров, улучшить имидж и повысить доверие к банковской системе Молдовы, чтобы она имела доступ к внешнему финансированию.

InfoMarket

Коллектив Национальной комиссии по финансовому рынку и редакция Capital Market выражают искренние соболезнования Александре ПУШКАШ в связи с кончиной матери. Пусть земля ей будет пухом!

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки:

Moldpres: 67770

Poșta Moldovei: PM21700

Издатель: CAPITAL MARKET I.S.

Регистрационный №:

1003600114204, 27 октября 2003 года

Учредитель: Национальная Комиссия

по финансовому рынку

Административный совет:

Председатель: Юрий ФИЛИП,

Елена ВАСИЛАКЕ, Еудженiu ВИЦУ,

Зоя ТУЛБУРЕ, Надежда ФИЛИП.

Главный редактор:

Геннадий ТУДОРЯНУ

Тел.: /373 22/ 229-445

Заместитель главного редактора:

Татьяна СОЛОНАРЬ

Тел.: /373 22/ 229-335

Прием объявлений и отчетов:

capital@market.md, ziarulcm@gmail.com

Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

Факс: /373 22/ 22-05-03

Адрес: ул. Василе Александри, 115.

(угол бул. Штефан чел Маре)

Расчетный счет: 225139437,

ф/к 1003600114204,

КБ "Eximbank - Gruppo Veneto Banca" АО,

филиал №11, Кишинэу, BIC EXMMMD22436.

В номере использованы материалы информационных агентств "Moldpres" и "InfoMarket".

Статьи, помеченные знаком **■**, публикуются на правах рекламы.

Каждый материал, опубликованный на страницах "Capital Market", отражает точку зрения его автора,

которая может не совпадать с точкой зрения редакции. Перепечатка текстов и фотоснимков разрешается только с письменного согласия издания.

Отпечатано в типографии "Edit Tipar Grup"

Корнелий Доду:

Сегодня очень сложно что-либо планировать и ясно видеть перспективы дальнейшей деятельности и тем более развития

Недавно были опубликованы изменения в закон о рынке капитала, прокомментировать которые мы попросили президента Фондовой биржи Молдовы, председателя Совета Национального депозитария Фондовой биржи (ФБМ), доктора экономических наук Корнелия Доду.

— Рынок взбудоражен последними изменениями в закон о рынке капитала. Можете ли вы проектировать, что беспокоят участников рынка, ведь вы являетесь представителем двух важных участников рынка — Фондовой биржи (ФБМ) и Национального депозитария (НДЦБМ)?

— Сегодня очевидно, что непрекращающийся поток законодательных изменений не только будоражит рынок, но и не дает возможности что-либо планировать и ясно видеть перспективы дальнейшей деятельности и тем более развития. Ранее участники рынка ценных бумаг неоднократно отмечали пагубное влияние постоянных изменений законодательства, и сегодня рынок уже ощущает потерю доверия инвесторов — деньги любят тишину.

Многие участники уже опустили руки. Причем в их настроениях чаще слышны слова: «Хороших новостей с рынка уже не ждем». Понимая, что повлиять каким-либо образом на происходящее не могут, они смириенно ждут вступления в силу всех изменений, с надеждой, а вдруг пронесет. Но есть сегодня те, кто на всех этапах изучали и продолжают с упорством глубоко изучать и анализировать все нормативные документы, «потоком» поступающие на рынок. Это крайне сложная и кропотливая работа — разбираться в сути, обнаруживать многочисленные нестыковки, противоречия и интерпретации.

Зачастую участники рынка не успевают должным образом в крайне короткие сроки изучить и выдать свои предложения касательно проектов регламентов, разработанных Национальной комиссией по финансовому рынку, и параллельно идущих изменений в законы. Как следствие, сегодня вообще никто из профучастников не берется оценить последствие внедрения законодательных изменений. К сожалению, эта касается и представляемых мной структур.

Не так давно, еще в начале 2013 года, исходя из рекомендаций международных организаций, настоятельно рекомендовалось, и как следствие, предполагалось, что на рынке будет один единственный Центральный депозитарий, и была представлена концепция.

А теперь, исходя из изменений, их уже как минимум 3, но только Национальный депозитарий ценных бумаг Молдовы единственный обладает лицензией на осуществление деятельности центрального депозитария. Его система клиринга и расчетов интегрирована с торговой системой Фондовой биржи Молдовы, и уже более 16 лет работает успешно и отложено.

У двух других лиц, которым передали функции центрального депозитария, Национального банка Молдовы и Министерства юстиции, нет интеграции с бирже-

вой площадкой, да, вобщем, не может и не должно быть. Тем более что функции центрального депозитария предполагают и наличие системы клиринга и расчетов по биржевым сделкам, которой у вышеупомянутых лиц также нет.

Для ФБМ это значительно сужение торгуемых ценных бумаг. На Бирже останется десятая часть от ныне торгуемых. Это также отразится на доходах и жизнеспособности Биржи. Для ныне действующего Национального депозитария это также более чем существенные потери.

И это на фоне колосальной нехватки хорошо подготовленных кадров для такого узкоспециализированного сегмента рынка и достаточного количества подготовленных и сертифицированных соответствующим образом специалистов! А кроме того, увеличивающихся требований к профучастникам, ведущих к дополнительным затратам: увеличение собственного капитала, обязательный технический аудит, наличие соответствующего количества сертифицированных специалистов (опять же), оплата лицензий и разрешений, затраты по удаленному доступу и многое другое.

Поэтому мне понятны сомнения участников в целесообразности их дальнейшей деятельности. Это всё выглядит как толчок в спину для идущего по лезвию бритвы.

Особо остро высказываются на эту тему представители независимых регистраторов и участников депозитария. Добавьте сюда процесс подготовки профучастников к лицензированию в оставшиеся сжатые сроки на фоне поступающих на рынок объемных проектов регламентов, и картинка будет почти полной и достаточно печальной, если не сказать мрачной.

— Правильно ли я понял, Вы хотите сказать, что есть участники, которые по истечению 20-летней деятельности намерены покинуть рынок?

— Да, такие опасения имеются. Прежде всего, это касается независимых регистраторов. Работать в убыток, без перспективы изменения ситуации, компании не будут. Эта ситуация напоминает булочку с изюмом. Когда из булочки вытаскивают изюм, чаще всего булку не доедают. Неслучайно изменения в закон предусматривают передачу всех копий реестров в Национальную комиссию. В случае ухода некоторых регистраторов с рынка, удастся ли в данной ситуации передавать неплатежеспособные реестры, как это было ранее, другим регистраторам, пока непонятно.

Мое личное мнение, что неправильно заставлять коммерческую структуру осуществлять убыточную деятельность (на фоне выкырявивания изюма!), и при желании это можно трактовать как доведение до банкротства. И кстати говоря, а государственные структуры, которые хотят передать функции центрального депозитария, имеют право заниматься коммерческой деятельностью?!

Для того чтобы иметь полную картину, давайте посмотрим в отчеты Национальной комиссии за последние периоды в разрезе всех участников рынка.

Сегодня брокеры и дилеры, аккредитованные на Фондовой бирже Молдовы, пока что соответствуют первому уровню требований по собственному капиталу, которые предъявляются к ним на 1 сентября этого года. Но некоторые из них, во всяком случае сегодня, не уверены в том, что будут в состоянии увеличивать собственные капиталы в будущем для продолжения деятельности на рынке капитала. Проблемы с покрытием затрат сегодня есть и у них.

Национальный депозитарий для продолжения деятельности предпринял меры для соответствия новым требованиям закона. Его участники вложили 1,8 млн леев дополнительных средств в его уставный капитал. Причем осуществили эту эмиссию еще до того, как изменились «правила игры» на рынке. Ведь у Национального депозитария теперь также могут возникнуть проблемы с покрытием затрат, в связи с уменьшением списка ценных бумаг, допущенных в Депозитарий.

Что касается Фондовой биржи Молдовы, то у нас величина собственного капитала соответствует требованиям нового закона. Однако количество ценных бумаг, которые будут соответствовать требованиям ст. 67 Закона о рынке капитала, резко уменьшилось. Добавьте сюда увеличивающиеся расходы, исходя из требований закона, и перспективы не столь радужные.

Фондовая биржа Кишинэу пока даже не смогла приступить к осуществлению биржевой деятельности спустя более 27 месяцев с момента получения лицензии. Что же касается собственного капитала, то из тех же отчетов Национальной комиссии по прошлому и по этому году видно, что собственный капитал ниже уставного капитала уже столь длительный промежуток

времени. Более того, он не соответствует уже и тем требованиям по собственному капиталу, которые предъявляются к биржам на 1 сентября этого года. Все это говорит о том, что ситуация к 1 сентября для неё только усугубится. И если учредители биржи не обеспечат собственный капитал в объеме, требуемом законодательством, ее дальнейшее существование на рынке теперь уже точно будет невозможно. Пойдут ли учредители на новые вливания в структуру, не сумевшую приступить к работе в относительно спокойное время на рынке, даже не берусь комментировать.

И последнее, судьба созданного ими же «Центрального депозитария» также неоднозначна. Думаю, теперь будет обращено должное внимание на наименование данного участника, «функции которого передали Национальному банку и Министерству юстиции», так как этот участник в процессе своей регистрации попытался узурпировать данный вид деятельности в своем наименовании. Осуществляя деятельность по ведению реестра и являясь, по сути, независимым регистратором, обладая соответствующей лицензией регистратора, он на сегодняшний день вводит рынок в заблуждение своим наименованием. Не обладая лицензией центрального депозитария, он зарегистрирован под наименованием «Центральный депозитарий».

Изменившиеся правила и условия «игры» в той или иной мере коснутся каждого участника. И кто выживет, покажет время.

— В законодательстве меняется определение «субъекты публичного значения». Многих ли эмитентов затронет это изменение?

— Данное определение состоит из двух пунктов:

а) Как и ранее сюда подпадают финансовые учреждения, страховые компании и пенсионные фонды, но только теперь они называются факультативными. Этот пункт дополняется лизинговыми компаниями.

б) По второму пункту это эмитент, ценные бумаги которого, по его запросу или согласию, допущены к торговам на регулируемом рынке.

Исходя из нашего анализа, под новое определение по пункту а) подпадает 44 общества — 14 банков, 16 страховых компаний и 14 лизинговых компаний.

А вот что касается пункта б), количество обществ определить сегодня не представляется возможным, но такие общества наверняка появятся, так как будут веские основания для запроса допуска, и они осознанно пойдут под определение «субъекты публичного значения». Эта фраза требует осмысливания, думаю, сегодня меня понимают прежде всего те, кто достаточно хорошо изучил изменения в закон.

Однако считаю необходимым заострить внимание на том, что для субъектов публичного значения установлено ужесточение требований по раскрытию информации и проведение обязательного аудита два раза в год, что в свою очередь является сдерживающим, но не определяющим фактором.

Беседовал
Олег СПИРОДОНОВ

Оптимизм и пессимизм банкашуранс

Похоже, что на рынке страхования Молдовы вырисовывается еще одна сила, способная продавать страховые продукты – банки. На сегодняшний день один банк занимается продажей страховых услуг, у другого все документы готовы, чтобы приступить к этому уже осенью этого года. Мы попробовали выяснить у всех сторон, вовлеченных в этот процесс, в какой мере новый элемент банкашуранс изменит молдавский рынок страхования.

БАНКАШУРАНС – НОВЫЙ, НО ПЕРСПЕКТИВНЫЙ ЭЛЕМЕНТ

Независимый эксперт Александру Згардан считает, что банкашуранс – естественное явление для молдавского рынка, так как эта идея давно используется в ряде других стран. К тому же, в 2012 году это понятие было включено в Закон о страховании, так что это было дело времени, чтобы появились агенты банкашуранс и начали работу на рынке.

Теодор Унгуряну, вице-председатель Страхового общества „Acord Grup”, полагает, что с точки зрения маркетинга стратегию “банкашуранс” надо понимать как тенденцию к модернизации и диверсификации каналов сбыта страховых продуктов, а это можно только приветствовать в контексте созревания молдавского страхового рынка. Феномен “банкашуранс” скорее может обеспечить самостоятельно свой рост путем повышения интереса к усилению расширения банковских учреждений, но не ранее, чем это поймут те, кто принимает решения в банках. Более того, правовое поле установлено и благоприятно.

В сообщении для прессы председатель банка Unibank Думитру Цугульский отметил, что появление банка на рынке страхования – это важный шаг на пути развития и модернизации финансовых услуг в Молдове. “Вместе с тем, для нас важно, в первую очередь, полностью удовлетворить потребности наших клиентов. Сейчас наша цель заключается в реализации концепции “One stop shop”, это позволит клиентам воспользоваться всем спектром финансовых услуг в одном месте”.

СТРАХОВАТЬСЯ УЖЕ МОЖНО В БАНКАХ

Даниела Санду, директор департамента ритейла и развития сети банка Moldindconbank SA, сообщила, что страховые продукты уже доступны клиентам банка, как физическим, так и юридическим лицам, начиная с июня этого года. Так, банк предлагает своим клиентам обязательное страхование (ОСАГО, «Зеленую карту») и добровольное страхование недвижимости и движимого имущества, служащего гарантой по кредитам, взятым в BC Moldindconbank SA. Этими продуктами могут воспользоваться не только клиенты банка, но и другие лица.

“На сегодняшний день у BC Moldindconbank SA подписан договор о поручении с CIA ASITO SA, подтверждающий статус агента банкашуранс”, – добавила Д. Санду.

Наталия Санду, глава управления бизнес-ритейла банка BC UNIBANK, сообщила для Capital Market: “Согласно установленным планам, мы планируем официаль-

но запустить услугу банкашуранс с 15 сентября 2014 года. Сейчас мы ведем переговоры с двумя страховыми компаниями Молдовы, предлагающими весь спектр страховых полисов и для физических, и для юридических лиц”.

По ее словам, страховые компании заинтересовались предложением банка, возможностью сотрудничества, так как деятельность банкашуранс является для них еще одним каналом продажи страховых полисов. В итоге, деятельность такого рода представляет собой взаимовыгодное партнерство для всех сторон.

ВЫГОДЫ БАНКОВ

Представитель BC Moldindconbank Д. Санду отметила, что пока преждевременно оценивать объемы продаж, так как на начальном этапе оказание услуг страхования представляет скорее упрощение обслуживания клиентов путем одновременного предоставления банковских и страховых услуг, а также улучшение имиджа банка с точки зрения продажи финансовых услуг. На этом этапе банк сконцентрируется в основном на удовлетворении потребностей клиентов путем улучшения качества обслуживания и предложения более широкой гаммы дополнительных финансовых услуг.

Николае Узун, представитель страхового-перестраховочного брокера “BEST BROKER”, считает, что банковское страхование в Молдове превращает банк в «финансовый супермаркет», в котором клиенты могут получить широкий спектр кредитно-инвестиционных и страховых услуг.

“Такое решение, с использованием нового для Молдовы канала продаж, в условиях страхового рынка однозначно повлияет на рост прибыли банков, но для страхователя особых преимуществ не принесет”, – уверен Н. Узун.

Т. Унгуряну убежден, что в зависимости от уровня вовлеченности банков в процесс продажи продуктов страхования, можно говорить о выгодах банкашуранс для обеих сторон партнерства, таких как: а) лучшее качество обслуживания потребителя, благодаря платформе, предлагаемой банком; б) эффективное использование активов; в) увеличение доходов путем укрепления долгосрочных отношений с клиентами и расширения спектра финансовых услуг; д) снижения текучки кадров благодаря мотивационным схемам и квалификации.

“По моему мнению, перемены только к лучшему. Появление квалифицированного и дисциплинированного игрока на рынке, очевидно, приведет к росту стандартов, и заставит всех, думающих о конкуренции, прилагать больше усилий в сфере качества услуг и оптимизации соотноше-

ния «доходы-расходы». Независимо от того, насколько успешна банковская система, она должна освоить техники в сфере страхования: заменяя персонал по продажам страховой компании или страхового посредника, функции и характер процесса не исчезают, а остается в управлении сотрудников банка. С этой точки зрения, опыт работников страховых компаний или брокеров должен прямого передаваться или путем прямого найма, или при помощи особых курсов”, – говорит представитель страховой компании Acord-Grup.

ВЫГОДЫ СЕКТОРА СТРАХОВАНИЯ

Д. Санду отмечает, что страховая компания, работающая с банком, активно участвует, будучи заинтересованной, в продаже банком страховых продуктов, так как это ей выгодно. Такое партнерство расширяет базу клиентов страховой компании, пользователей этих продуктов, а также увеличивает сеть продаж.

Эксперт А. Згардан уверяет, что преимущества для сектора страхования очевидны, ведь это еще один новый канал сбыта, снижающий коммерческие расходы. Он считает, что нельзя игнорировать и тот факт, что банковский сектор – одна из самых успешных отраслей, в банках появляется огромное число людей, все они потенциальные клиенты. Так и банкашуранс может открыть ворота для страхования жизни, которое пока слабо развито на молдавском рынке. По его словам, надо вспомнить, что на Западе именно страхование жизни продается больше всего через банкашуранс.

МИНУСЫ БАНКАШУРАНС В УСЛОВИЯХ МОЛДОВЫ

Т. Унгуряну отметил, что одним из нейвных минусов такого партнерства является ограниченный круг партнерства, так как финансовые возможности банков и страховых компаний неизменны.

А. Згардан перечислил ряд отрицательных черт такого партнерства: вероятность монополизации рынка, так как существуют аффилированные отношения между некоторыми банками и страховыми компаниями. Это удар по лояльной конкуренции на рынке страхования, тем более на молдавском рынке, где вопрос соблюдения законодательства о защите конкуренции стоит очень остро.

“Основным негативным элементом для рынка является возможность его монополизации. Думаю, что концентрация на рынке возрастет, если банки не будут более либеральны при выборе партнеров по сотрудничеству. Анализируя сложившуюся ситуацию, надо ожидать заключения между банками и страхо-

вными компаниями эксклюзивных договоров, естественно неофициальных или замаскированных под некоторые требования, которые исключают конкуренцию”, – уверен А. Згардан.

БАНКИ – КОНКУРЕНТЫ БРОКЕРОВ?

Брокер Н. Узун считает: «В настоящее время клиента интересует, насколько быстро и удобно он может оформить страховку. Соответствует ли данный страховой продукт его особым требованиям? Какой сервис предоставляет в случае наступления страхового события? На все эти вопросы страховской брокер, как профессиональный участник страхового рынка, всегда готов дать ответ. Здесь и проявляется конкурентоспособное условие, которое принадлежит брокеру – консультативный характер отношений со страхователем».

Поэтому относительно планируемых его компанией мер в целях сохранения положения на рынке, Н. Узун сообщил: «Если говорить о планах нашей компании на этот год, то в центре внимания – успешная реализация проекта autoasigurare.md, в рамках которого клиентам будет предоставляться совершенно новый уровень услуги по приобретению страхового продукта. Безусловно, мы также нацелены на достижение высоких результатов по росту прибыли и активной работе с нашими партнерами».

„В новых условиях роль брокера не изменится, так как наша цель – реализовывать все современные методы продаж, увеличивающие ценность страховой услуги для нашего клиента”, – добавил Н. Узун.

Т. Унгуряну уверен, что банки составят сильную конкуренцию страховым брокерам. Внедрение банкашуранс приведет к качественно иному уровню услуг, заполняя существующие пробелы инфраструктуры рынка. В результате расширяется гамма продуктов, структура портфелей увеличится и станет более диверсифицированной, мотивируя к более интенсивному и широкому маркетингу. Брокерские компании сконцентрируются на сегментах клиентов, они будут обязаны усилить свою деятельность, доказывая необходимость своего существования, показывая свои преимущества. Принципы саморегулирования рынка должны проявиться в равных для всех участников условиях.

А. Згардан отметил, что классическим посредникам это невыгодно, так как они часто контролируют потоки страховых взносов из банков, а это может прекратиться. Для потребителей страховых услуг, по его мнению, особых изменений не будет, разве что доступ к страховым продуктам станет лучше.

По словам А. Згардан, речь не идет о конкуренции между агентами банкашуранс и классическими посредниками, скорее о том, что деньги, неофициально поступавшие сотрудникам банка за продажу страховых продуктов от брокеров и классических страховых агентов, теперь будут полностью поступать в банк при помощи банкашуранс.

“То есть речь идет всего лишь о дополнительных официальных доходах банков. Некоторые страховые компании выиграют от того, что установят отношения с банками. Когда страховщик заключит договор банкашуранс с банком, начнется стабильный приток

страховых взносов и, наверное, с меньшим уровнем ущерба. Опытные брокерские компании, существующие на рынке достаточно давно, не почувствуют каких-либо отрицательных последствий, кроме случаев, когда их клиенты, с которыми они традиционно сотрудничали, не возьмут кредит, и банки, конечно, попытаются вынудить клиента приобрести страховой полис на месте, то есть в банке”, – отмечает А. Згардан.

СРЕДНЕСРОЧНЫЕ ПЕРЕМЕНЫ, ВЫЗВАННЫЕ БАНКОВСКИМ СТРАХОВАНИЕМ

Т. Унгуряну считает, что, несмотря на относительно высокие темпы развития банковских услуг, ряд отрицательных факторов, связанных с обычаями и привычками молдавского общества, провинциальной манерой вести бизнес, какое-то время будут затруднять установление сотрудничества, основанного на принципах свободного выбора и взаимовыгоды. Так, в настоящее время сотрудничество банков со страховыми компаниями базируется исключительно на схеме „клиент в обмен на депозитные средства”, то есть выгоду имеет тот страховщик, который дает больше депозитов и комиссии. Часто ситуация доходит до абсурда: клиенту отказывают в услугах компании, которую он выбрал, навязывая страховщика, с которым есть договоренность. Это не совсем законно, ведь это ломает конкуренцию, такие вещи должны наказываться, уверен А. Згардан.

По его мнению, отношения между страховыми компаниями мало изменятся, так как ключ банкашуранс в руках банков, именно они будут диктовать условия сотрудничества. Имея в виду, что банков больше, чем страховых компаний, понятно, что банкашуранс деформирует рынок страхования в среднесрочной перспективе, пока концепция банкашуранс начнет развиваться. Но на рынке страхования, и это не секрет, известно об аффилировании топовых молдавских банков и страховых компаний.

Что касается прогнозов в сфере партнерства между определенными банками и страховыми компаниями в банкашуранс, А. Згардан считает, что наличие аффилированности между ними легко вычислить. Некоторым исключением являются банки с прозрачным только иностранным капиталом, которые, как он надеется, будут вести себя корректно при выборе партнеров и соблюдать правила конкурентной игры. Было бы не плохо, чтобы банки, получившие лицензии как агенты банкашуранс, не предлагали продукты только одной страховой компании. В таких случаях, по словам А. Згардан, органы, наделенные полномочиями по защите конкуренции, не должны проходить мимо такого положения дел.

“Думаю, что в новых условиях на рынке число страховых компаний снизится до 10, то есть кто-то из них покинет рынок, и эти кто-то неаффилированы с банками или крупными финансовыми группами. Плюс к этому, основные средства сосредоточятся в первой пятерке страховых компаний. Очевидно, что все эти прогнозы могут полностью провалиться, если придут иностранные инвесторы, или будут на самом деле внедрены европейские стандарты, а не симуляция их соблюдения”, – сказал А. Згардан.

Татьяна СОЛОНЯРЬ